

**JAMES FENIMORE
COOPER ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★**

STOPAŘ

MLADÁ FRONTA 1968

3

ROMÁNOVÝ SEŠIT ZA 3,50 KčS

V malé pohraniční pevnosti na kanadských hranicích se po dlouholetém odloučení setkává seržant Dunham se svou dcerou Mabel. Na obtížné cestě divokými pralesy ji doprovázel její strýc Cap, starý námořník až podivínsky zaujatý proti všemu, co se netýká oceánu. Protože to bylo v době anglo-francouzských válek na americké pevnině, seržant vyslal své dceři naproti nejslavnějšího zvěda na hranici Stopaře a mladého lodníka Jaspera Westerna, jemuž Indiáni kolem jezera Ontario přezdívali Sladká voda. Je s nimi i delawarský náčelník Čingašguk neboli Velký had, Stopařův nejvěrnější přítel. Tito tři neohrožení muži zvítězí nad všemi nástrahami, které jim po cestě kladou Mingové, indiánský kmen společený s Francouzi. Neublížila jim ani zrada tuskarorského náčelníka Lučihlava, který Mabel a Capovi dělal průvodce a v nejkritičtějších okamžicích, kdy na ně útočili Mingové, je i se svou ženou Červnovou rosou opustil.

Poutníci propluli na kanoích i nebezpečnými přejezdy divoké řeky Oswego a šťastně se dostali do pevnosti.

Mabel záhy vzbudila pozornost vojáků i důstojníků v pevnosti. Zejména ubytovatel, Skot Muir, voják středních let, se do mladé hezké dívky zahleděl. Byl již potřetí vdovcem, ale neváhal pokusit se o štěstí ještě počtvrté. Ani na okamžik nezapochoyboval o tom, že ho Mabel vyslyší, neboť měl za to, že svými námluvami poddůstojníkovu dceru jen počtí. Obrátil se proto na velitele pevnosti majora Lundieho Dunhana, aby se za něho u Mabelina otce přimluvil. I když se majorovi Muirova žádost pramálo zamlouvá, nemůže ji odmítnout, protože se spolu znají již od dětských let. Zmíní se tedy o tom seržantu Dunhamovi, ten však rozhodně odmítne, neboť má se svou dcerou jiné úmysly. Chtěl by ji provdat za Stopaře, jehož schopností i povahových vlastností si neobyčejně cení. Stopař je nejen vynikající zvěd a neomylný střelec, ale i člověk nanejvýš čestný, spravedlivý a spolehlivý.

Mabel je Stopaři vděčna za záchranu svého života,

obdivuje ho za jeho přednosti, ale myšlenka na sňatek s ním je jí na hony vzdálena. Mnohem více ji přitahuje Jasper, příjemný a pohledný mladík, o jehož obratnosti a statečnosti se přesvědčila během jejich společného putování. Jasper se do seržantovy dcery zamiloval, jak se říká, na první pohled; je však nasmělý a neví, jak by jí to měl dát najevo. Proto s radostí uvítá soutěž ve střelbě, kterou pro zábavu svých vojáků uspořádá major Duncan. Jasper doufá, že se mu podaří získat první cenu, krajkový čepeček, a že jej bude moci na důkaz své oddanosti a úcty odevzdat Mabel. Jeho naděje jsou ale silně ohroženy tím, že se soutěže účastní také Stopař, jenž se dosud takovým zábavám vždy vyhýbal, protože věděl, že jeho puška Zvěrobijka se nikdy cíle nemine. Seržant Dunham ho ke střelbě donutil, protože chtěl, aby se Stopař před Mabel ukázal v nejlepším světle.

V prvním kole odpadli všichni kromě Jaspera, Stopaře a ubytovatele Muira; ten sice střelil poměrně slušně, více se však svým uměním chlubil, než jej předvedl. Byl pak také při střelbě do padajícího bramboru vyřazen. Jasper a Stopař by potom měli střelít do dvou bramborů, ale Jasper věděl, že by to nedokázal. V rozrušení prozradí Stopaři, že mu na vítězství neobyčejně záleží, a ušlechtilý lovec ho nechá vyhrát.

Po soutěži se chystal malý oddíl vedený seržantem Dunhamem odplout na vojenskou stanici na Tisíci ostrovech. Dunham si bere s sebou svého švagra Capa, Mabel a Stopaře. Ubytovatel Muir jede s nimi jako dobrovolník; doufá totiž, že během pobytu na ostrovech se mu podaří získat Mabelinu přízeň. Kutru Oblaku, na němž se mají přeplavit, velí Jasper Western. Major Duncan je proti tomu, důvěrně prozradí seržantu Dunhamovi, že dostal anonymní dopis s udáním na Westerna, že je špiónem ve službách Francouzů. Dunham se přítele zastane a rozhořčeně toto obvinění odmítne. Slíbí však veliteli, že bude bdělý a že při prvním podezření dá Jaspera spoutat a postaví ho před válečný soud.

zorností — ale vzápětí bylo vidět údiv a zklamání na tvářích těch, kdo chytli padající terč.

„Obě střely jednou dírkou?“ volal major.

„Slupka, slupka,“ odpovídali mu. „Jen do slupky.“

„Je to možné, Stopaři? Sladká voda si dnes odnese vítězný věnec?“

„Čepec je jeho,“ odpověděl lovec. Pokýval hlavou a odcházel klidně ze stanoviště. „Jak podivný je člověk! Nikdy není spokojen se svými dary a vždycky bude bažit po tom, co mu bylo odepřeno!“

Protože se Stopařova kulka nevrátila do dužiny bramboru, nýbrž prolétla jen slupkou, byla cena přiřčena Jasperovi. Hoch již držel čepec v ruce, když k němu přišel ubytovatel a se zdvořilou srdečností blahopřál šťastnému soupeři k vítězství.

„Ale co budete s čepecem dělat, hochu,“ dodal. „Neděláte z něj plachtu ani vlajku. Myslím, Sladká voda, že by vám bylo pár stříbrných milejší?“

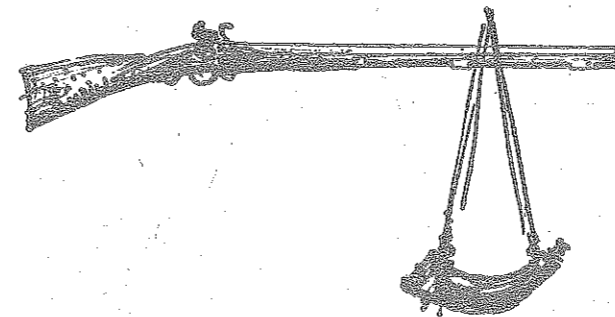
„Ten čepec za peníze nekoupíte, poručíku,“ odpověděl Jasper. Oči mu zářily hrdostí z úspěchů. „Mám z něj větší radost, než kdybych vyhrál padesát nových plachet pro Oblak!“

„Pomalou, hochu, pomalou, zbláznil jste se jako ti druzí. Raději bych vám dal za tu maličkost půl guinea, než aby se povalovala někde v kajutě vašeho kutru a nakonec zdobila hlavu nějaké indiánské squaw.“

I když Jasper nevěděl, že mu lakomý ubytovatel nabídl sotva polovinu skutečné ceny čepece, vyslechl ho lhostejně. Zavrtěl odmítavě hlavou a šel k pódiu, kde jeho příchod vyvolal mírný rozruch. Ženy důstojníků se všechny v duchu rozhodly, že přijmou dárek, když jim jej galantní plavec nabídne. Ale Jasper byl ostýchavý, miloval jinou a netoužil po cti dvořit se některé z těchto žen, o kterých si myslel, že stojí nad ním.

„Mabel,“ řekl, „ta cena je pro vás, ledaže...“

„Jen pokračujte, Jaspere,“ odpověděla mu Mabel zapomínajíc na vlastní stydlivost, protože ho chtěla ve své přirozené jemnosti zbavit rozpaků. Ruměncem u obou však prozradil jejich silný cit.

„Ledáže by vám byl dárek úplně lhostejný, protože ten, kdo vám jej nabízí, nemá právo věřit, že jej přijmete.“

„Přijmu jej, Jaspere. Bude mi připomínat nebezpečí, která jsem s vámi zažila, a znovu budu cítit vděčnost za vaši péči — za vaši a Stopařovu.“

„Mně nemusíte děkovat,“ zvolal Stopař. „Bylo to zásluhou Jasperova štěstí a jeho schopností. Jen mu je bez rozpaků přiznejte. Já vám složím poklonu jindy; já i náš ubytovatel, který, jak se zdá, nepřeje Jasperovi čepec. Nevím jen, proč o něj tak stojí, vždyť nemá ženu.“

„A má Jasper Sladká voda ženu? Máte vy ženu, Stopaři? Možná že jej chci proto, aby mi ji pomohl získat nebo aby mi připomínal, že jsem býval ženat.“

„Snad je to tak, máte asi pravdu. Nemám v těch věcech zkušenosti a nechci vám odporovat. I když už máme po soutěži, Jaspere, pojďme se podívat, jak ostatní hoši střelí.“

Stopař s Jasperem odešli, protože střelecké závody ještě pokračovaly. Dámy však nezajímala tolik střelba, jako čepec.

Šel z ruky do ruky, ohmatávaly hedvábí, posuzovaly tvar a ušití. Prohlížely jej ze všech stran a přitom si šeptaly, proč tak hezkou věc musela dostat dcera poddůstojníka.

„Možná že byste čepeček prodala, Mabel, až se s ním trochu potěšíte?“ zeptala se žena kapitánova. „Myslím, že ho nemůžete nikdy nosit.“

„Snad ho nebudu nosit, madame,“ odpověděla naše hrdinka skromně, „ale nerada bych se s ním rozloučila.“

„Vím, dítě, že seržant Dunham se o vás tak stará, že nemusíte prodávat šaty, ale na druhé straně jsou to zahozené peníze, když schováváte součást oděvu, kterou nemůžete nosit.“

„Nerada bych se rozloučila s darem od přítele.“

„Ale ten mladý muž bude mít o vás a vaši prozřavost lepší mínění, až se zapomene na dnešní slávu. Je to hezký a slušivý čepeček, a neměla byste jej zahazovat.“

„Nechci jej zahodit, madame, chci si jej ponechat.“ „Jak chcete, dítě; dívky vašeho věku často nedbají na svůj skutečný prospěch. Ale nezapomeňte, že kdybyste se přece jen rozhodla čepeček prodat, nekoupím ho, jestli jej jen jednou vezmete na hlavu.“

„Ano, madame,“ řekla Mabel nejmírnějším hlasem, ačkoliv se jí zaleskly oči jako diamanty, a tváře jí zčervenaly jako dvě růže, když si kolem obličejů ramínek přehodila stuhý čepece, který by neměl být pro

ni. Nechala si jej ležet na krku asi minutu, jako by zkoušela, jestli jí bude dobře, a pak jej klidně sundala.

Další střelecká soutěž už nebyla příliš zajímavá. Střílelo se poměrně dobře, ale úroveň soutěžících byla nižší než na začátku. Soupeři po chvíli zůstali sami. Dámy odešly a většina důstojníků s nimi. Ostatní ženy šly brzo za nimi. Mabel se vracela podél nízkých plochých skal po břehu jezera a hezký čepec se jí houpal na ještě hezčím prstíku. Potkala Stopaře. Nesl pušku, z níž toho dne střílel. Nebyl to však ten smělý lovec jako jindy a oči mu rozpačitě těkaly. Po několika bezvýznamných slovech o krásném jezeru se obrátil s napjatým výrazem ke své společnici a řekl jí prudce:

„Jasper vyhrál ten čepec pro vás, Mabel, bez velké námahy.“

„Střílel krásně, Stopaři.“

„Zajisté, zajisté. Kulka pěkně proletěla bramborem a nikdo nemohl dokázat více; ale jiní by možná dokázali zrovna tolik.“

„Jenže to nikdo nedokázal!“ zvolala Mabel s důrazem, kterého hned litovala. Viděla na utrápené lovcově tváři, že ho zamrzela právě tato poznámka a tón, kterým ji řekla.

„Máte pravdu, Mabel, nikdo to nedokázal; ale přesto nemusím zapírat svoje nadání, které mám od přírody. Nikdo jiný to v závodě nedokázal lépe, ale tady vám ukážu své umění. Vidíte racky na nebi nad našimi hlavami?“

„Vidím, Stopaři. Je jich tolik, že si jich člověk musí všimnout.“

„Dívejte se, jak se v letu křížují,“ dodal; natáhl přitom kohoutek a zdvihl pušku. „Vidíte ty dva: teď dejte pozor!“

Puška spustila jako blesk, jakmile se oba ptáci octli v čáře střely, třebas byli od sebe vzdáleni několik metrů; rozlehl se rachot a kulka prolétla tělíčky obou obětí. Než dopadli rackové do jezera, spustil již Stopař pažbu a rozesmál se svým zvláštním smíchem. Nespokojenost i zhrzená pýcha zmizely beze stopy z jeho poctivé tváře.

„Tohle je něco, Mabel — tohle je něco; jenže já vám nemohu dát žádný čepec! Ale zeptejte se Jaspera! Nechám to na Jasperovi, protože pravdivější jazyk a srdce nenajdete v celé Americe.“

„Tak to tedy nebyla zásluha Jasperova, že získal cenu?“

„Ne, počínal si, jak nejlépe uměl, a dělal to dobře, ale já jsem špatně střílel, Mabel, a proto Jasper vyhrál čepec; na tom však nezáleží — vůbec na tom

nezáleží, protože se dostal do správných rukou.“

„Myslím, že vám rozumím, Stopaři,“ řekla Mabel a začervenala se proti své vůli, „a vidím v čepečku společný dar váš a Jasperův.“

„To by nebylo vůči hochovi spravedlivé. Vyhrál čepec a měl právo vám jej darovat. Smíte vědět, Mabel, jen tolik, že kdybych byl vyhrál čepec já, byla by ho dostala stejná žena.“

„Budu si to pamatovat, Stopaři, a budu hledět, aby se i ostatní dověděli o vaší obratnosti, kterou jste mi ukázal na ubohých racech.“

„Jen to ne, Mabel! O mém střílení tady na hranicích nemusíte mluvit, jako není třeba mluvit o tom, že je voda v jezeře nebo slunce na nebi. Každý ví, co umím, a plýtvala byste slovy.“

„Vy tedy myslíte, že Jasper věděl, že ho necháte vyhrát, a beze studu toho využil?“ zeptala se Mabel; růžová barva, která propůjčovala jejím očím tolik lesku, jí zvolna mizela z tváře, jež zůstala vážná a zamýšlená.

„To netvrdím ani tonemám v úmyslu. Zapomínáme na všechno, když se ženeme za svým cílem. Jasper dobře ví, že dovedu prostřelit naráz dva brambory, jako jsem to teď předvedl s těmi dvěma racky. A ví, že nikdo jiný na hranici to nedokáže. Ale protože před očima měl čepec a naději, že vám jej bude moci dát, myslil si o sobě, aspoň v tom okamžiku, víc, než bylo na místě. Ne, ne, Jasper se nedopustil ničeho podlého ani nepoctivého. Je přirozené, že se mladí chlápci chtějí zalíbit hezkým mladým dívkám.“

„Budu se snažit na to všechno zapomenout. Ale nezapomenu na dobrotu, kterou jste mně, osiřelé dívce, oba projevíli,“ řekla Mabel a ze všech sil se snažila potlačit nevysvětlitelné dojetí. „Věřte mi, Stopaři, nikdy nezapomenu, co jste s Jasperem pro mne udělali. A teď jste mi dal nový důkaz své pozornosti. Vezměte si moji stříbrnou brož, dám vám ji jako památku, protože vám vděčím za svou svobodu, nebo dokonce za svůj život.“

„Co budu s broží dělat, Mabel?“ zeptal se rozpačitě lovec, prostou ozdůbku v dlani: „Nenosím přezky ani knoflíky, užívám jen řemínků z dobré jelenice. Je to krásná ozdoba, ale krásnější než u mne bude tam, odkud jste ji vzala.“

„Ne, připíchněte si brož na svou loveckou kazajku, bude vám slušet. Nezapomínejte, Stopaři, že to je znamení našeho přátelství a znamení toho, že nikdy nezapomenu na vás a na vaše skutky.“

Potom se Mabel usmála na rozloučenou. Rozběhla se po břehu a brzo zmizela za pevnostním valem.

KAPITOLA 12

*Hle! Temné masy váhavě se linou
podél zdt lešent, kde břehy ční
té ozbrojené řeky; a kalnou tmou se derou
zavhlé hvězdy v mlze večerní.*

BYRON

O několik hodin později stála Mabel Dunhamová hluboce zamýšlená na baště, odkud bylo vidět na jezero i řeku. Byl klidný, tichý večer. Protože bylo úplně bezvětří, nedalo se ještě rozhodnout, zdali oddíl odpluje na Tisc ostrovů té noci. Zásoby, zbraně, střelivo a Mabeliny věci již byly na lodi. Ale malý vojenský oddíl se zdržoval dosud na břehu, neboť kutr nemohl vyplout. Jasper vyvedl Oblak ze zátoky o něco dále proti proudu, aby mohl kdykoli vyplout z ústí řeky zamýšleným směrem. Ale tam zůstal kutr stát se spuštěnou kotvou. Vybraní vojáci zatím přecházeli nerozhodně po břehu zátoky a nevěděli, jestli se nemají vrátit.

Po ranních střeleckých závodech se v pevnosti rozhostilo ticho, které bylo v přirozeném souladu s celou krásnou krajinou. Její půvab působil na citlivou Mabel, nezvyklou tak silným dojmům. Neuvědomovala si však přítčinu svého dojetí. Milé a uklidňující tiché lesy, slavnostní a velkolepé, a klidná prostora jezera — to všechno bylo tak vznešené jako málokterá krajina.

„Nádherný západ, Mabel!“ ozval se srdečný hlas strýcův tak blízko dívčina ucha, že se zachvěla, „nádherný západ, ovšem nad sladkou vodou, děvče, na moři by to vypadalo jinak.“

„Copak nejsou lidé všude stejní, milý strýčku, na břehu, na moři — na tomhle jezeře nebo na oceáně? Nesvítlí slunce všude stejně?“

„To sis něco vyčetla z mamčiných knih. Ovšem — že lidé nejsou všude stejní! — Myslíš si snad, Mabel,

že voják je totéž co námořník? Znáš obě povolání a mohla bys mi odpovědět?“

„Ale strýčku, já myslím na lidskou povahu.“

„Já také, děvče; jakou povahu má námořník, a naproti tomu jakou povahu má některý z příslušníků tohoto pluku, i tvůj otec! Například ta dnešní střelecká soutěž — jak se to liší od střelby na terč z paluby lodí! To bychom dali dělovou salvu z boku na cíl vzdálený nejméně půl míle; kdyby na palubě náhodou byly nějaké brambory, ale to se nestává, určitě by šly do kuchařova kotle. Vojenská služba je jistě čestná, ale zkušený vidí na kterékoli pevnosti mnoho hloupostí a slabín. Co si myslím o tomhle kousku vody, to už víš, a svůj názor nebudu měnit. Pravý námořník nic nezlehčuje; ale když se dívám na tohle Ontario — jak ho nazývají — ať se propadnu, jestli to není jen bečka sladké vody. Dobře se dívej, Mabel, jestli chceš pochopit rozdíl mezi oceánem a jezerem. Hned jej poznáš. Tomuhle tedy říkají bezvětří, protože se zdá, že nefouká žádný vítr; ale abys věděla, tohle není bezvětří, jaké známe na moři...“

„Strýčku, vždyť se nepohne ani větérek. Myslím, že listí v lese už nemůže být klidnější než teď.“

„Listí! Co s listím, dítě? Na moři nemáš žádné listí. Když chceš vědět, jestli je bezvětří, nebo ne, zkus zapálit lojovou svíčku — vaše louče příliš plápolají — pak hned poznáš, jestli fouká vítr nebo ne. Kdybys někdy žila v zeměpisné šířce, kde je vzduch tak nehybný, že jej i těžko vdechuješ, poznala bys, co je bezvětří. V těch pásmech lidé někdy až lapají po vzduchu. Jen se podívej na tu vodu. Jako mléko v rendlíku, vůbec se nehne, jako bečka, než vyrazíš zátku. Oceán není nikdy klidný, i kdyby ve vzduchu bylo úplně ticho.“

„Moře není klidné ani v bezvětří, strýčku Cape?“

„Opravdu není, dítě. Moře dýchá jako živý tvor a hrud se mu neustále dme, jak říkají básníci, i když nezafouká větší vítr než z láhve sodovky. Ještě nikdo neviděl oceán klidný jako tohle jezero. Jeho hladina se zvedá a klesá, jako by moře mělo plíce.“

„Ani jezero není úplně klidné. Můžeš vidět jemné vlnění u břehu, a chvílemi dokonce slyšíš, jak příboj naráží na skály.“

„To jsou zas ty tvoje zpropadené básně! Ontario se podobá moři jako rajské jablíčko jablku. Jasper je přesto dobrý hoch a potřebuje jen školu, aby se z něho stal muž.“

„Myslíš, že nic nezná, strýčku?“ odpověděla Mabel a začala si hned opravovat účes, aby mohla odvrátit obličej. „Myslím, že Jasper Sladká voda zná víc než ostatní jeho vrstevníci. Četl málo, protože v těchto

končinách není mnoho knih, ale na svoje mládí hodně přemýšlel, aspoň se mi to zdá.“

„Neví nic, jako všichni, kdo se plaví po vnitrozemních vodách. Ne, ne, Mabel. My oba jsme za mnoho zavázáni Jasperovi i Stopařovi a přemýšlel jsem, jak bych se jim oběma odvděčil, protože nevděk je vlastnost, která přísluší leda divokému zvířeti. Počas-tuješ je svým obědem, a ono tě sežere místo zákusku.“

„Máš úplně pravdu, strýčku; měli bychom co nejlíp vyjádřit vděčnost oběma statečným mužům.“

„Mluvíš jako tvoje maminka, děvče, a děláš čest našemu rodu. Napadlo mi něco, co by se nám všem mohlo zamlouvat. Až se vrátíme z té výpravy po jezeře na Tisíc ostrovů a já se budu chystat na zpáteční cestu, pak jim to navrhu.“

„Drahý strýčku! To je od tebe tak hezké a správné. Mohu se tě zeptat, co zamýšlíš?“

„Před tebou to není třeba tajit, Mabel, ale otci nemu-síš nic říkat; seržant má svoje předsudky a mohl by dělat potíže. Ani Jasper, ani jeho přítel Stopař tady nemohou nic dokázat. Navrhu jim, že bych je vzal na pobřeží a vyjeli bychom si na krásnou plavbu. Z Jaspera by byl námořník za čtrnáct dní a po dva-náctiměsíční plavbě by z něho byl celý muž. Stopař by sice potřeboval víc času, možná že by na moři vůbec neobstál, ale mohl by sloužit jako pozorovatel, protože má neobyčejně dobrý zrak.“

„Myslíš, strýčku, že budou souhlasit?“ řekla Mabel se smíchem.

„Copak jsou hlupáci? Který rozumný člověk by se nechtěl zdokonalit? Když necháte Jaspera jít dál touhle cestou, umře jako kapitán nějaké brigy s čtverhranným oplachtěním.“

„A bude proto nešťastný, milý strýčku? Oč lepší je být kapitánem vysokostěžňové plachetnice než brigy s čtverhrannými plachtami?“

„Ale Magnetko, ty bys mohla přednášet o lodích v náboženské společnosti. Nevíš, o čem mluvíš. Nech to na mně a zařídím to dobře. Stopař tamhle přichází. Naznačím mu svůj velkolepý nápad a uvidíme, co tomu řekne. Naděje povzbuzuje naše snahy.“

Cap pokynul hlavou a umkl. Blížil se lovec, ale nešel nenuceně a lehce jako jindy, nýbrž rozpačitě, jako by si nebyl jist, jak ho přijmou.

„Strýc s neteří, to je rodinná společnost,“ řekl Stopař, když se octl u nich. „Snad vám nebude cizí člověk vadit?“

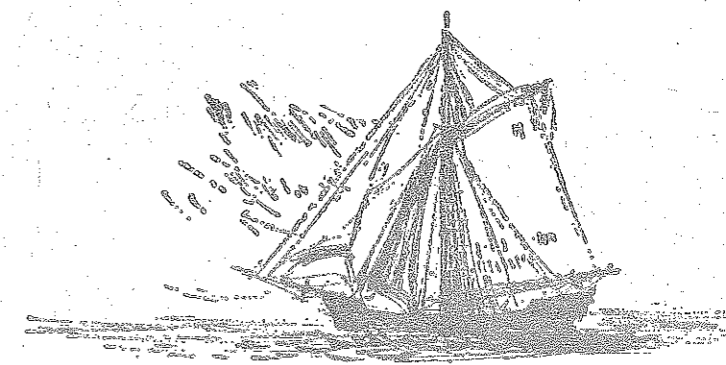
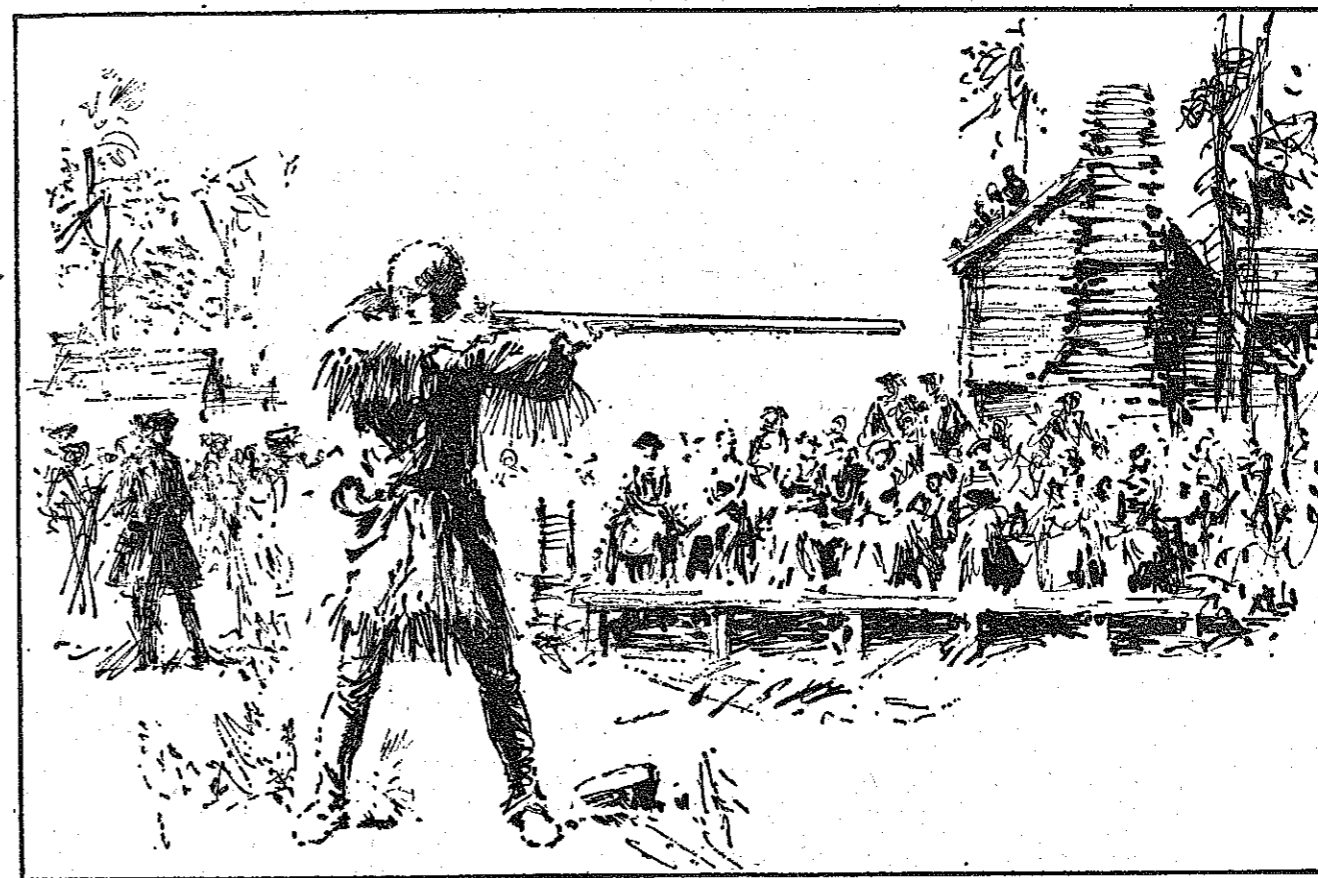
„Vy nejste cizí, pane Stopaři,“ odpověděl Cap, „a nikdo nám není milejší než vy. Před chvílí jsme o vás mluvili, a když o nepřítomném mluví přátelé, může lehko uhodnout, co povídali.“

„Neptám se na tajnosti. Každý má nepřátele, i já je mám, jenže vás, příteli Cape, a naši krásnou Mabel mezi ně nepočítám. O Minzích nebudu mluvit, ale nemají žádný důvod, aby mě nenáviděli.“

„O tom jsem přesvědčen, Stopaři! Vždycky jsem se divil vaší spravedlnosti a přímosti. Ale věděl bych, jak byste se zbavil i nepřítelství Mingů. Kdybyste se k tomu odhodlal, velmi ochotně vám ukážu cestu a nic vás to nebude stát.“

„Nechci mít žádné nepřátele, Slaná vodo,“ začal nevědomky Capa nazývat jménem, které dali námoř-níkovi Indiáni z pevnosti a okolí. „Nechci žádné nepřátele a jsem ochoten zakopat válečnou sekeru s Min-gy i s Francouzi, ale víte, že k tomu je třeba něčeho víc: aby se změnilo lidské srdce a vymizelo nepřítelství mezi lidmi.“

„Kdybyste zvedl kotvu a šel se mnou na pobřeží, příteli Stopaři, až se vrátíme z této krátké plavby, kterou musíme podniknout, už byste neslyšel žádný válečný pokřik a indiánská kulka by vám neublížila.“

„A co bych dělal u slané vody? Mohl bych ve vašich městech lovit? Nebo bych stopoval lidi, když jdou na trh nebo z trhu, a číhal na psy a slepice? Nemyslíte to se mnou dobře, pane Cape, když mě chcete odvést ze stínu lesa na slunce mýtin.“

„Nenavrhují vám, abyste šel do osad, Stopaři. Chci vás vzít na moře, jen tam člověk dýchá volně. Mabel vám potvrdí, že jsem na to myslel, ještě než jsme se dali do řeči.“

„A co si o takové změně myslí Mabel? Ta ví, že každý člověk má svoje vlohy, a že je marné snažit se o jiné nebo svoje potlačovat. Jsem lovec, zvěd a vůdce, Slaná vodo; nemám v povaze přelétávat ani se nemohu stát ničím jiným. Mám pravdu, Mabel, nebo jste jako jiné ženy a chcete, abych se od základů změnil?“

„Nechci, abyste se změnil, Stopaři,“ odpověděla Mabel tak srdečně a upřímně, že lovec dojala, „i když můj

strýc má tak rád moře a myslím, že byste si odtamtud hodně odnesl, nechtěla bych, aby se z nejlepšího a nejušlechtilějšího lovce těchto lesů stal nějaký admirál. Zůstaňte, čím jste, můj statečný příteli, a nemusíte se ničeho bát.“

„Slyšel jste, Slaná vodo? Slyšel jste, co říkala seržantova dcera? Je upřímná, ušlechtilá a krásná a říká vždycky přímo, co si myslí. Dokud bude se mnou spokojena s takovým, jaký jsem, nebudu přelétat a nebudu se snažit být něčím jiným. Možná že tady v pevnosti nejsem k ničemu, ale až budeme na Tisíci ostrovech, snad se tam naskytne příležitost, abych vám ukázal, že přesná puška je někdy vzácný dar.“

„Jedete tedy s námi?“ řekla Mabel a usmála se na vůdce tak upřímně a líbezně, že by byl za ní šel na konec světa. „Budou na lodi jedinou ženou kromě manželky jednoho vojáka. A budu se cítit v bezpečí, Stopaři, když vy budete mezi našimi ochránci.“

„Seržant vás bude chránit, Mabel, i kdybyste nebyla jeho dcera, a nikdo vás nebude zanedbávat. Myslím, že vašemu strýci se bude líbit tahle výprava na plachetnici; rozhlédneme se trochu po vnitrozemním moři.“

„Vaše vnitrozemní moře není nic velkého, příteli Stopaři, a mnoho si od něj neslibuji. Ale přiznám se, že bych rád věděl, proč tu plavbu podnikáte. Rád bych také přiložil ruku k dílu, ale můj švagr seržant mlčí jako hrob. Nevíš, Mabel, proč tam jedeme?“

„Nemám potuchy, strýčku. Nechci se ptát otce na služební věci, otec myslí, že to není ženská záležitost. Mohu říci jen tolik, že vyplujeme, jakmile to vítr dovolí, a že budeme pryč asi měsíc.“

„Možná že by pan Stopař mohl něco napovědět, protože plavba bez cíle není pro starého námořníka nic příjemného.“

„Kam a proč jedeme, není žádné velké tajemství, Slaná vodo, i když se o tom v pevnosti nesmí příliš mluvit. Ale nejsem voják, mohu mluvit, co chci, a doufám, že nemám sklon k planému žvanění. Ale protože už co nejdříve vyplujeme a oba pojedete s námi, mohu vám povědět, kam nás loď zanese. Víte, že tady nedaleko je Tisíc ostrovů, pane Cape?“

„Asi jim tak říkáte, ale docela jistě to nejsou skutečné ostrovy, jaké vidíme na moři; a slovem tisíc asi míníte dva nebo tři.“

„Mám dobré oči, ale ještě se mi nepodařilo spočítat tu spoustu ostrovů.“

„Ano, ano, znám lidi, kteří dovedou počítat jen do určitého čísla. Nedovedu si představit, že by

člověk na sladké vodě ztratil někdy břeh z dohledu. To se mi zdá zcela nesmyslné a nemožné.“ „Neznáte jezera, pane Cape, jinak byste tak nemluvil, než doplujeme k Tisíci ostrovům, budete mít jinou představu o tom, co vytvořila příroda v těchto pustinách.“

„Nevěřím, že by tady mohl být jediný skutečný ostrov.“

„Ukážeme vám jich na sta. Možná že jich nebude tisíc, ale bude jich tolik, že je najednou nepřehlédnete ani nespočítáte.“

„Uvidíme. Vsadím se, že to budou poloostrovy nebo mysy nebo vůbec souše. Ale myslím, že vy se v těch věcech stejně moc nevyznáte. Ať jsou to tedy ostrovy nebo ne, jaký je účel plavby, pane Stopaři?“

„Nebude vadit, když vám naznačím, oč jde. Jako starý námořník jste jistě slyšel, pane Cape, o přístavu Frontenaku?“

„Kdo by o něm neslyšel? Nebyl jsem tam sice nikdy, ale často jsem jel kolem.“

„Pak to budou pro vás známá místa. Tahle jezera totiž tvoří řetěz. Voda teče z jednoho do druhého, až přijde jezero Erie, které je na západ odtud a je tak velké jako Ontario. Ano, i z Erie teče voda dál, až se octne jakoby u nízké hory a přes její okraj se valí dál.“

„To bych na mou duši rád věděl, jak je to možné?“

„Snadno byste to pochopil, pane Cape, kdybyste viděl, jak s té hory padá dolů,“ odpověděl se smíchem Stopař. „Kdybych byl řekl, že po ní teče nahoru, bylo by to proti přírodě, ale není nic zvláštního, když se voda valí s hory dolů — ovšem sladká voda.“

„Ano, ano, když říkáte, že voda z jezera teče dolů s hory, je to ještě rozumné.“

„Jistě, o tom se teď nemusíme přít. Co jsem viděl, to jsem viděl. Když voda ze všech jezer vteče do Ontaria, teče zas dál řekou do moře; v užší části, kde to není ještě řeka, ale také už ne jezero, leží ony ostrovy. A Frontenac je francouzská stanice za těmito ostrovy. Francouzi tam mají posádku a po řece dostávají zásoby a střelivo. Potom je zas dopravují dál po březích jezer a umožňují divochům dopouštět se ničemností a lovit bělošské skalpy.“

„A my jim zabráníme v těch hrozných skutcích?“ zeptala se Mabel se zájmem.

„Možná že ano, možná že ne. Lundie, jak říkají veliteli této pevnosti, poslal na ostrovy posádku, aby zadržela několik francouzských lodí. Naše výprava ji vystřídá. Dosud byly zajaty jen dvě lodi naložené zbožím pro Indiány; ale minulý týden přišel posel a přinesl takové zprávy, že se major rozhodl ještě

jednou ty ničemy zaskočit. Jasper zná cestu a budeme v dobrých rukou, protože seržant je rozvážný a vyzná se ve své věci, je zkušený a pohotový.“

„To je všechno?“ řekl Cap pohrdavě. „Podle příprav a zbrojení jsem si myslel, že půjde o nějaké piráty a že si poctivě vydělám nějaký groš, když se zúčastním tohoto dobrodružství. Vy tady v sladkých vodách nemáte podíl na kořisti?“

„Cože?“

„Patří tedy všechno, co dobudete na výpravách a přepadech, jak vy říkáte, králi?“

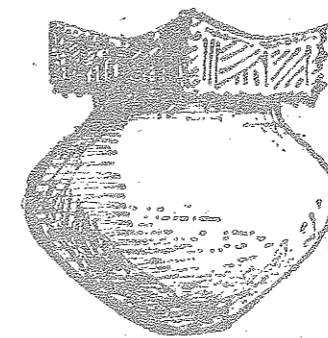
„O tom nic nevím, pane Cape. Vezmu si svůj díl prachu a olova, když mi nějaké padne do ruky, a králi o tom nic neříkám. Jestli z toho někdo má víc, já to nejsem; ačkoliv už je načase, abych začal myslet na dům a nábytek, zkrátka na domov.“

Ačkoliv se Stopař při této otevřené narážce, že zamýšlí změnit způsob svého života, neodvážil pohlédnout na Mabel, byl by dal nevím co za to, kdyby byl věděl, jestli ho slyšela a jak se při tom tvářila. Mabel však smysl narážky netušila; na její tváři nebyly znát žádné rozpaky, když pohlédla k řece, kde zpozorovala na palubě Oblaku nějaký ruch.

„Jasper chce s kutrem vyjet,“ poznamenal vůdce, jehož pohled zamířil tímž směrem, protože na palubě něco těžkého upadlo. „Hoch vidí, že se ohlašuje vítr, a jistě chce být připraven.“

„Teď se aspoň trochu poučíme o plaveckém umění,“ zabručel Cap. „Rozvinout plachty je krásná práce! V tom se ukáže dobrý námořník jako v ničem jiném. Právě tak poznáte dobrého vojáka podle toho, jestli si zapíná plášť odshora dolů nebo naopak.“

„Nechci tvrdit, že se Jasper vyrovná vašim námořníkům,“ poznamenal Stopař, který nikdy nepodlehł nedůstojné závisti nebo žárlivosti, „ale je to odvážný hoch a řídí svou jachtu, aspoň na jezeře, tak obratně, že by mu každý mohl závidět. Jistě si neudělal hanbu na oswegském vodopádu, pane Cape, kde si sladká voda vymyslela tak obtížný skok se skály.“

Cap neodpověděl, jen nelibostí zabručel. Pak nastalo ticho a všichni tři diváci na baště soustředěně pozorovali, co se děje na kutru. Byl to přirozený zájem, protože jejich nejbližší osud je spojoval s touto lodí. Poslední sluneční paprsky se třpytily na tiché hladině jezera, která byla dosud nehybná. Oblak kotvil asi sto metrů nad mělčinami při ústí, kde měl dost místa k manévrování; doleji tvořila řeka oswegský přístav. Pro úplné bezvětří se loď nemohla hnout od břehu a do proudu mohla dorazit jen pomocí vesel. Posádka nerozvinula žádnou plachtu, a jakmile vytáhli kotvu, bylo slyšet těžké údery vesel. Loď vyplula ke středu řeky s přídílí proti proudu. Když se tam dostala, přestalo mužstvo veslovat a kutr se nechal unášet k ústí. V úžině řečiště plul rychle a za necelých pět minut se octl za dvěma nízkými kamenitými mysy, které chránily zátoku před vlnobitím z jezera. Ani tady loď nespustila kotvu. Vzдалovala se od souše, až bylo vidět její temný trup na hladké hladině jezera aspoň čtvrt míle za nízkým ohybem, jež vytvořil východní výběžek břehu vnější zátoky, které se říkalo rejda. Tady už nebylo znát vliv říčního proudu a Oblak se skutečně zastavil.

„Mně se ta loď velmi líbí, strýčku,“ řekla Mabel, která ani na okamžik nespustila oči z manévrujícího kutru. „Možná že na jejím vzhladu nebo na Jasperově řízení najdeš chyby, ale já nemám tak velké znalosti, a proto se mi zdá dokonalá.“

„Ano, ano, po proudu pluje velmi dobře, ale i kus dřeva by tak plul. Avšak v podrobnostech vidí tak starý mořský vlk, jako jsem já, chyby na první pohled.“

„Já zas, pane Cape,“ vmísil se do řeči vůdce, který byl kdykoli hotov zastat se Jaspera, když ho někdo haněl, „jsem slyšel říkat staré a zkušené námořníky, že Oblak je jedna z nejkrásnějších lodí, jaká kdy plula po jezeře. Sám tomu vůbec nerozumím, ale člověk může mít o lodi svoje mínění, i když mylné; nikdo mě však nepřesvědčí, že Jasper nemá svůj kutr v nejlepšímu pořádku.“

„Neříkám, že ta loď je na vodě těžkopádná, pane Stopaři, ale má chyby, a velké chyby.“

„A jaké chyby, strýčku? Kdyby je Jasper znal, jistě by je rád opravil.“

„Jaké? Je jich aspoň padesát, ba ještě víc, sto! Velmi podstatné a zřejmé chyby.“

„Vyjmenuj je, strýčku, a Stopař na ně svého přítele upozorní.“

„Vyjmenuj je! Není lehké spočítat hvězdy právě proto, že jich je tolik. Vyjmenovat, to se snadno řekne! — Nuže, má drahá neteři Magnetko, co soudíš například

o hlavním vratipni? Podle mého hloupého odhadu je aspoň o stopu výš, než má být, a vlajka také není v pořádku; a ať se propadnu, jestli mu nevíš otěž horní kosatky — a kdyby teď chtěl spustit kotvu, vůbec by mě nepřekvapilo, kdyby měl přetočené kotevní lano. To jsou samé nedostatky. Každý námořník by viděl na první pohled, že ta loď má plno chyb.“

„Máš možná pravdu, strýčku, ale nevím, jestli Jasper ví o těch chybách. Myslím, Stopaři, že by je nestrpěl, kdyby mu je jednou někdo ukázal.“

„Jen nechte Jaspera, Mabel, ať se sám stará o svou loď. Je to jeho život a ručím za to, že ho nikdo nemusí učit, jak ochránit Oblak před Francouzi z Frontenaku nebo před jejich dábelnými spojenci Mingy. Jaképak neštěstí, že se mu přetočilo kotevní lano nebo že má vratipeň příliš vysoko, pane Cape, jen když loď krásně pluje a Francouzi ji nedohoní! Jasperovi věřím na jezerech víc než všem námořníkům, ale netvrdím, že má schopnost plout po moři, protože to dosud nezkusil.“

Cap se shovívavě usmál, ale nechtěl už dál kritizovat. V té chvíli se kutr začal pohybovat vlivem jezerních proudů; otáčel se na všechny strany, ale jen pomalu a nepozorovaně. Nato Jasper uvolnil a vytáhl vratiplachtu, která hned chytila vtr vanoucí k pevnině, ačkoliv ho na hladině nebylo ještě ani znát. I když to byl jen slabý popud, lehké plavidlo se rozjelo; za chvíli již Oblak plul napříč proudem tak lehce a pomalu, že byl jeho pohyb sotva znatelný. Když se dostal ven, zachytil náraz větru a plul pak už rychle ke břehu pod výšinu, na níž stála pevnost. Tam Jasper spustil kotvu.

„To nebylo špatné,“ mumlal si Cap pro sebe, „to nebylo špatné, ačkoliv měl otočit kormidlo spíš vpravo než vlevo; loď má vždycky plout přídi šikmo ke břehu, ať je od pevniny vzdálena celou míli, nebo jen jeden kabel, aby působila opatrným dojmem, a dojem na tomhle světě něco znamená.“

„Jasper je schopný hoch,“ ozval se najednou seržant Dunham po boku svého švagra, „na této výpravě spoléháme hlavně na něho. Ale raději pojďme, zbývá nám už jen půl hodiny světla, abychom se nalodili. Čluny, které nás převezou, už čekají.“

Nato se všichni rozešli, aby si vzali ještě různé drobnosti, které nebyly dosud na lodi. Krátké zabubnování dalo znamení vojákům a v minutě byli všichni na nohou.

¹ Vratipeň — druh ráhna, které se oprá jedním koncem, patou, o stožár; k vratipni se přišněruje dolní (patní) lem vratiplachty (pozn. překl.).

KAPITOLA 13

*Skřítek teď blázna burcuje,
sbor čarodějnic čaruje,
a mūra spáče vyděsí,
vily si tančí pod lesy.*

COTTON

Nalodění tak malé skupiny nevyžadovalo mnoho času ani námahy. Celý oddíl, kterému velel seržant Dunham, se skládal z deseti vojáků a dvou důstojníků; brzy se dozvěděli, že také poručík Muir jede s výpravou. Ubytovatel však jel jen jako dobrovolník. Dohodl se se svým velitelem, že bude udávat jako záminku jakýsi úkol související s jeho služební činností. Dalšími účastníky byli Stopař, Cap, Jasper a jeho posádka, v níž byl jeden mladý plavčík. Celá skupina tedy čítala asi dvacet mužů, čtrnáctiletého plavčíka a dvě ženy — Mabel a manželku jednoho vojáka.

Seržant Dunham nechal nastoupit svůj oddíl do velkého člunu a sám se ještě vrátil, aby přijal poslední rozkazy a postaral se o švagra a dceru. Ukázal Capovi loďku, která byla pro ně připravena, a vyšel na návrší v pevnosti, aby se naposled dohodl s Lundiem.

Když Mabel nastoupila do člunu, který ji měl zavést ke kutru, bylo už skoro tma. Hladina jezera byla tak klidná, že nebylo třeba zajíždět s lodkami do řeky, aby tam cestující mohli nastoupit. Na břehy jezera, které bylo klidné jakorybník, nenarážel žádný příboj, a tak všichni nasedli hned před tvrzí. Když člun odrazil, nekymácel se ani jinak neupozorňoval Mabel, že pluje po tak velkém jezeře. Po několika úderech vesel se zastavil u boku kutru.

Jasper očekával své cestující. Paluba Oblaku ležela necelý metr nad hladinou, a nebylo tedy těžké na ni vystoupit. Když byli cestující nahoře, ukázal Jasper Mabel a její družce jejich kajutu. Malá loď měla v podpalubí čtyři místnosti, zařízené pro přepravu důstojníků a mužstva s ženami a rodinami. Nejlepší byla zadní kajuta, malá místnost se čtyřmi lůžky. Měla dokonce okénko, kudy sem pronikalo světlo a vzduch. Patřila vždycky ženám, když byly na lodi. Protože jela jen Mabel s Jennií, měly dostatek pohodlí. Větší, hlavní kabina byla osvětlena shora. Teď se v ní usadil ubytovatel, seržant, Cap a Jasper; Stopař směl být všude, kde se mu zlíbilo, kromě ženské kajuty. Poddůstojníci a vojáci obsadili prostor upro-

střed proti schůdkům, kde byla palanda, a posádka lodi odpočívala jako obvykle v předním podpalubí. Kutr měl výtlačk necelých padesát tun, ale vezl teď tak malý oddíl, že měli všichni dost místa a bylo by se do něj vešlo ještě třikrát tolik lidí, kdyby bylo třeba.

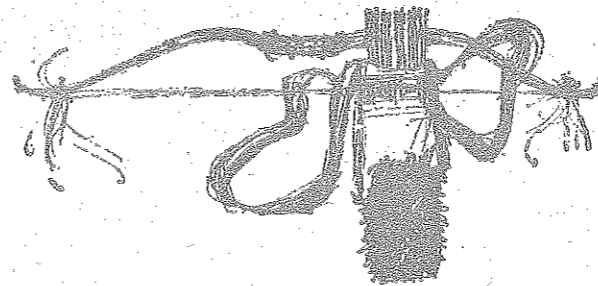
Mabel se usadila ve své opravdu pohodlné kajutě a nemohla se přitom ubránit příjemné představě, že Jasper všechno zařídil tak pečlivě jen kvůli ní. Potom zas vyšla na palubu, kde byl právě velký ruch. Muži pobíhali sem a tam s tlumoky a jinými věcmi, ale zvyk a kázeň brzy všechno urovnaly. Na palubě zavládlo skoro slavnostní ticho, neboť lidé mysleli na budoucí dobrodružství i nepříjemné předzvěsti.

Pro tmu už nebylo na břehu nic vidět. Země splývala s lesy v jeden temný pruh, od něhož se nebe odlišovalo jen světlejším odstínem. Brzo se začaly objevovat hvězdy. Zářily mírným, jemným světlem a s jejich příchodem se rozhostil noční klid. Noc na jezeře měla v sobě cosi uklidňujícího a zároveň vzrušujícího, což pocítovala i Mabel, když seděla na zadní palubě. Blízko ní stál Stopař a opíral se jako obvykle o svou dlouhou pušku. Ač bylo již tma, Mabel se zdálo, že jeho drsná tvář je zamýšlenější než jindy.

„Pro vás, Stopaři, není taková výprava asi nic nového,“ oslovila ho, „ale jsem překvapena, že vojáci jsou tak tiší a zamýšlení.“

„To jsme se naučili ve válce s Indiány. Milice u nás doma jsou samí mluvkové, ale když mají jednat, moc toho nedokážou. Voják, který měl často co dělat s Mingy, ví, jakou cenu má mlčení. Tiché vojsko v lese je dvojnásob silné, rámusícky dvojnásob slabé. Kdyby jazyk dělal vojáka, vždycky by si palmu vítězství odnášely ženské z ležení.“

„Ale nejsme ani vojsko, ani nejsme v lesích. Na Oblaku nám přece Mingové nemohou být nebezpeční.“

„Nikdo není bezpečný před Mingem, kdo ho důkladně nepoznal; a i pak musí jednat podle svých zkušeností a nikdy z nich neslevit. Zeptejte se Jaspera, jak se stal kapitánem této lodi.“

„A jak se stal kapitánem?“ zeptala se Mabel s vážností a zájmem, jež dojímalý prostého a upřímného Stopaře; nic mu nepůsobilo větší radost, než když mohl říci něco dobrého o příteli. „Je to zřejmě pocta, že se stal kapitánem v tak mladém věku.“

„To rozhodně, a zaslouží si ji. Za svou odvahu a chladnokrevnost by mohl být nejméně velitelem fregaty, kdyby byly na Ontariu tak velké lodi.“ „Ale ještě jste mi neřekl, jak se Jasper stal velitelem kutru.“

„To je dlouhý příběh, Mabel, a váš otec, seržant, vám jej jednoho dne poví lépe než já. Byl tehdy přítom, a já ne, protože jsem byl daleko na výzvědné výpravě. Jasper není dobrý vypravěč, na to vás musím upozornit. Několikrát jsem slyšel, jak se ho přátelé ptali na tu událost, ale nikdy to pořádně nevyličil, ačkoliv je to krásný příběh. Oblak tehdy málem padl do rukou Francouzům a Mingům. Jasper ho zachránil. Toho se mohla odvážit jen bystrá hlava a smělé srdce. Seržant vám to poví lépe než já, zeptejte se ho někdy, až nebude nic lepšího na práci.“

Mabel se rozhodla, že ještě tento večer požádá otce, aby jí vyprávěl, co se tenkrát událo; v mladistvém nadšení chtěla teď slyšet jen samou chválu o tom, kdo sám o sobě nedovede vyprávět.

„Zůstaňte Oblak s námi, až doplujeme na ostrov?“ zeptala se, když se napřed trochu rozmýšlela, je-li to vhodná otázka, „nebo tam budeme sami?“

„Záleží na okolnostech; Jasper nerad nechává kutr ležet ladem, když je co dělat. Bude mít asi nějaký plán. Mne samotného voda a lodi nezajímají, leda když pluji v kanoi přes peřeje nebo vodopády, a proto o tom nic nevím. Ale myslím, že za Jasperova velení všechno dobře dopadne. Hoch najde stopu na Ontariu jako Delaware na pevnině.“

„A co náš Delaware, Stopaři, proč není dnes Velký had s námi?“

„Bylo by správnější, kdybyste se zeptala: Proč jste tady vy, Stopaři? Had je na svém místě, ale já ne. Šel ještě s dvěma nebo třemi Indiány na průzkum po břehu jezera. Sejde se s námi na ostrovech a oznámí nám, co cestou zjistil. Seržant je příliš dobrý voják, než aby zapomněl chránit týl, když jde proti nepříteli. Jaká škoda, Mabel, že se váš otec nenarodil generálem jako někteří Angličané, kteří sem přicházejí. Jsem jist, že by nestrpěl Francouze v Kanadě ani týden, kdyby se s nimi mohl vypořádat po svém.“

„Máme se tedy setkat s nepřítelem?“ zeptala se Mabel s úsměvem, ale poprvé pocítila strach z nebezpečí, jež výpravě hrozilo. „Myslíte, že s ním budeme i bojovat?“

„Kdyby k tomu došlo, Mabel, je tu dost mužů, kteří se za vás postaví. Ale jste vojákova dcera a všichni známe vaši odvahu. Nebojte se žádné bitvy a spěte klidně.“

„Tady v lesích, Stopaři, se cítím statečnější než v pohodlném městě, i když jsem si tam vždycky připomínala, čím jsem povinna drahému otci.“

„Ano, vaše matka byla kdysi také taková. — Uvidíš, že Mabel bude po matce. Nebude fňukat strachy a nebude svému muži břemenem; naopak, bude ho povzbuzovat a posilovat, až bude v největším nebezpečí — to mi o vás říkával seržant dávno předtím, než jsem uviděl vaši tvář...“

„A proč vám to říkal, Stopaři?“ zeptala se dívka vážnějším tónem. „Možná že chtěl, abyste o mně lépe smýšlel. Asi jste si mě představoval jako hloupou a bázlivou holku, protože se většinou děvčata ráda tak tváří.“

Stopař nedovedl klamat — když právě nebojoval s nepřítelem — ani zatajit jedinou myšlenku, proto ho tato prostá otázka přivedla do velkých rozpaků. V takových obtížných chvílích hledal mimoděk útočiště někde uprostřed: neodhalil, co myslel, že říci nemá, ani to úplně nezamlčel.

„Víte, Mabel,“ řekl tedy dívce, „jsme se seržantem staří přátelé, stáli jsme spolu bok po boku — ne sice doslova, ale byli jsme si velmi blízko v mnoha těžkých bitvách a krveprolitích, já jako zvěd trochu napřed a váš otec se svými muži za mnou, jak se slušelo na králova vojáka. Když pušky přestanou rachotit, my staří bojovníci už na boj nemyslíme. A za večerů u ohňů a na pochodech mluvíme o tom, co

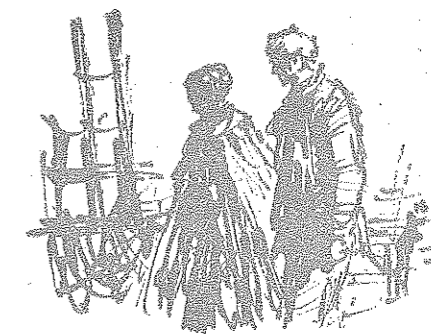
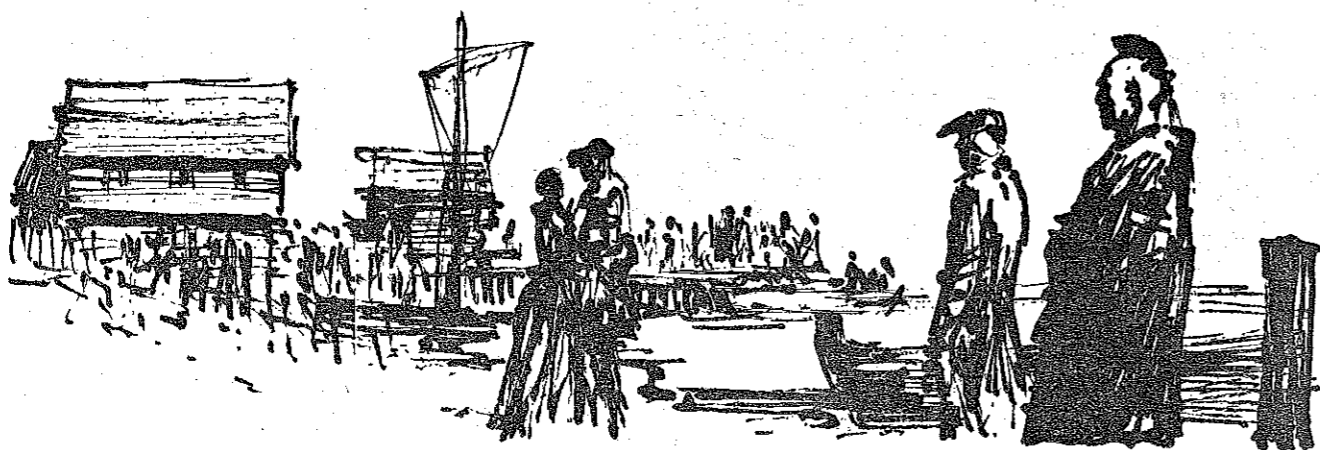
máme rádi, tak jako se vy dívky rády zasmějete, když se sejdete, abyste si popovídaly o svých touhách a zálibách. Je přirozené, že seržant miloval svou dceru víc než co jiného na světě, a také o vás nejčastěji mluvil. Nu a já, protože nemám dceru ani sestru, nemám už matku ani příbuzné nebo blízké a protože mými přáteli byli jen Delawarové, přirozeně jsem se zaposlouchal do jeho vyprávění a zamiloval jsem si vás ještě dřív, než jsem vás spatřil, ano — dřív než jsem vás spatřil, jen proto, že jsme tolik o vás mluvili.“

„A teď jste mě uviděl,“ odpověděla mu dívka se smíchem, „a začínáte si uvědomovat, jak je pošetilé cítit přátelství k někomu, koho znáte jen z doslechu.“ Chovala se klidně a přirozeně a zřejmě neměla nic jiného na mysli než otcovský a bratrský vztah.

„To nebylo a není přátelství, Mabel, co k vám cítím. Jsem přítelem Delawarů, a byl jsem jím od dětství. Ale mám k nim, nebo aspoň k nejlepšímu z nich, jiné city, než mám zásluhou seržantovou k vám; a zvlášť teď, když vás začínám lépe znát. Někdy mám obavy, že pro vůdce, zvěda nebo vojáka, člověka s tak vysloveně mužským povoláním, se vůbec nehodí, aby navazoval přátelství se ženami — a zvlášť ne s dívkami. Mám dojem, že tím u mne trochu ochabuje láska k dobrodružství, a začínám zapomínat na svoje schopnosti a vlastní práci.“

„Jistě nechcete říci, Stopaři, že při přátelství se mnou budete méně statečný a že nebudete již tak horlivě bojovat s Francouzi jako dosud?“

„Ne, to rozhodně ne. Kdybyste byla v nebezpečí, myslím, že bych se odvážil všeho. Než jsme se spřátelili, jestli to mohu tak říci, rád jsem myslíval na svoje výzvedné cesty, na pochody, toulky, boje i jiná dobrodružství, ale teď mě to málo zajímá. Spíše než na krvavé spory myslím na sruby v naší pevnosti

a na večerní besedy, na něžné dívčí hlasy, na jejich smích a krásu, a jak si nás dovedou získat. Říkám někdy seržantovi, že on a jeho dcera zkazí jednoho z nejlepších a nejzkušenějších zvědů na těchto hranicích.“

„Rozhodně ne, Stopaři; budou hledět, aby to, co je už teď u vás tak skvělé, bylo ještě dokonalejší. Jestli si myslíte, že já nebo otec si přejeme, abyste se v čemkoli změnil, neznáte nás. Zůstaňte tím, čím jste, poctivým, přímým, svědomitým, nebojácným,

chytrým a spolehlivým vůdcem, a budeme vás mít oba vždycky stejně rádi jako dosud.“

Bylo již příliš tma, než aby Mabel mohla postřehnout pohnutí v obličejí svého posluchače, když k němu obrátila něžnou tvář. Bezpochyby neměla žádné vedlejší myšlenky a její rozhodná a otevřená slova byla upřímná. Byla ovšem trochu uzardělá, ale to jen ze spravedlivého zápalu, jinak měla nervy klidné, netřásla se ani jí neproudila krev rychleji. Chovala se prostě jen jako upřímná a otevřená dívka a projevo-

vala Stopaři sympatie a úcty, protože si je zasloužil za své služby a skvělé vlastnosti, ale nedávala mu na jevo žádný z oněch citů, které vznikají, když dívka ví o náklonnosti druhého, a zpravidla vedou k něžnějším vyznáním.

Stopař však byl příliš nezkušený, aby tyto jemné odstíny dovedl rozpoznat. Při své prostotě byl vzrušen přímými a silnými slovy, jež právě vyslechl. Nechtěl, nebo nemohl už dál nic říci. Odešel tiše od Mabel, opřel se o svou pušku a v hlubokém tichu se díval na hvězdy.

V téže době hovořil na baště pevnosti Duncan se seržantem.

„Prohlédli jste tlumoky svých vojáků?“ zeptal se major Duncan, když letmo pohlédl na psané hlášení, které mu podal seržant, protože už bylo příliš tma, aby je mohl přečíst. „Ano, pane, a všechno je v pořádku.“

„Střelivo, zbraně?“

„Všechno v pořádku, majore Duncane, a připraveno k boji.“

„Vybral jste si schopné lidi, Dunhame?“

„Všechny bez výjimky, pane. Lepší nenajdete v celém pluku.“

„Budete potřebovat nejlepší muže, seržante. Třikrát jsme udělali tento pokus pod velením tří našich praporečků, kteří mě vždycky ujišťovali o úspěchu, ale ani jednou neměli štěstí. Když jsme vynaložili tolik námahy a peněz, nechci se úplně vzdát. Ale bude to poslední pokus. Výsledek závisí hlavně na vás a na Stopařovi.“

„Můžete se na nás oba spolehnout, majore Duncane. Úkol, který jste nám dal, není pro nás neobvyklý a nepřesahuje naše zkušenosti. Proto myslím, že jej dokážeme splnit. Víím, že nám Stopař pomůže.“

„Tím jsem si také jist. Je to mimořádný člověk, Dunhame, a dlouho mi byl hádankou; ale teď, co ho znám, vážím si ho víc než mnoha generálů ve službách Jeho Veličenstva.“

„Teď jistě chápete, pane, že sňatek Mabel se Stopařem mi stojí za to a že ho chci urychlit.“

„To ukáže čas, seržante,“ odpověděl major se smíchem; ale tma i tady skryla jemnější hru jeho tváře.

„Jednu ženu někdy zkrotíte hůř než celý pluk. Mimochodem, víte, že s výpravou jede také ubytovatel, který by byl rád vašim zetěm. Doufám, že mu dopřejete místo v soutěži o úsměvy vaší dcerky.“

„I když bych to udělal již z úcty k jeho hodnosti, pane, vaše přání mi bude rozkazem.“

„Děkuji vám, seržante. Sloužíme spolu už hezkou dobu a měli jsme možnost ocenit při různých příležitostech jeden druhého. Rozumějte mi, nežádám

pro Davyho Muira žádnou výhodu, jen stejnou příležitost, jakou mají druzí. V lásce jako v boji, každý si musí sám dobýt svého vítězství... Jste jist, že byly správně propočteny dávky potravin?“

„Ručím za to, majore Duncane; a kdyby snad nebyly přesné, s takovými dvěma lovci, jako je Stopař a Had, nemůžeme strádat.“

„To není správné, Dunhame,“ přerušil ho velitel ostře. „Vy, kteří jste se narodili v Americe a prodělali tady výcvik, jste na to zvyklí. Ale řádný voják spoléhá jen na svoje vojenské zásoby. Nechci, aby kterákoli část mého pluku dávala příklad, že tomu tak není.“

„Stačí váš rozkaz, majore Duncane, ale jestli vás smím upozornit, pane...“

„Mluvte otevřeně, seržante, mluvte s přítelem.“

„Chtěl jsem jen říci, že i některým skotským vojákům chutná zvěřina a ptactvo stejně dobře jako vepřové, když je o ně nouze.“

„Možná že je to pravda. Ale chuť nebo nechť nemají co dělat s disciplínou. Vojsko nesmí spoléhat na nic jiného než na své příděly. Neukázněnost oddílů z osad už nadělala v královském vojsku tolik škod, že ji nemůžeme déle nikomu trpět.“

„Generálu Braddockovi, pane, měl radit plukovník Washington.“

„Jděte s vaším Washingtonem! Vy osadníci držte všichni spolu jako spiklenci.“

„Jsem jist, že Jeho Veličenstvo nemá oddanějších poddaných, než jsou Američané, pane.“

„Souhlasím s vámi, Dunhame, a snad jsem se trochu unáhlil. Vás ani nepokládám za osadníka, seržante. Ačkoliv jste se narodil v Americe, lepší voják ještě pušku na rameni nenosil.“

„A plukovník Washington, pane?“

„Ano! — Možná že i plukovník Washington je užitečný poddaný. Ten už je z amerického pokolení a rád mu příznám tolik zásluh, kolik mu jich přisuzujete... A o schopnostech Jaspera Sladké vody nepochybujete?“

„Ten hoch se mnohokrát osvědčil, pane, a rozhodně dokáže, co od něho budeme žádat.“

„Má francouzskou přezdívkou a strávil velkou část svých chlapeckých let v jejich koloniích; nekoluje v jeho žilách francouzská krev, seržante?“

„Ani kapka, pane. Jasperův otec byl můj starý přítel a jeho matka pocházela z poctivé a věrné rodiny, která žila v této provincii.“

„Jak to, že žil tak dlouho mezi Francouzi, a jak přišel ke své přezdívkě? A pokud vím, mluví i kanadskou francouzštinou.“

„To vám lehkou vysvětlím, majore Duncane. O hochu se staral v minulé válce jeden z našich námořníků a chlapec se zamiloval do vody jako kachna. Víte, že nemáme na této straně Ontaria žádný pořádný přístav, a tak Jasper většinou žil na druhém břehu jezera, kde měli Francouzi v posledních padesáti letech několik lodí. Naučil se jejich řeči, to je přirozené, a svou přezdívkou získal od Indiánů a Kanadánů, kteří, jak známo, nazývají lidi podle jejich schopností.“

„Ale Francouz je přesto špatným učitelem pro britského námořníka.“

„Promiňte, pane, ale Jaspera vychovával skutečný anglický námořník, který se plavil pod královskou vlajkou, a byl tedy bez vady; byl to ovšem poddaný, který se narodil v koloniích. Ale doufám, že se nevyznačil proto hůř ve svém řemesle, majore Duncane.“

„Jistě ne, seržante, ale také ne lépe. Ovšem náš Jasper se velmi dobře osvědčil, když jsem mu svěřil velení na Oblaku. Žádný mladík by se nechoval spolehlivěji ani poctivěji.“

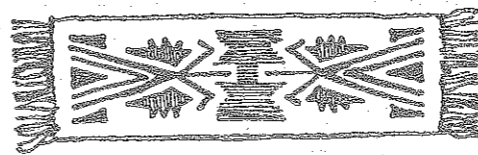
„Ani statečněji, majore Duncane. Mrzí mě, že pochybujete o Jasperově věrnosti.“

„Voják, Dunhame, kterému je svěřena péče o tak vzdálenou a důležitou stanici, nesmí polevovat v bdělosti. Musíme zápasit s dvěma nejzákladnějšími nepřáteli, jaké kdy svět zplodil — s Indiány a s Francouzi — a s jejich nejružnějšími úskoky, a nesmíme zanedbat nic, co by nám mohlo později uškodit.“

„Když jste mi svěřil velení na této výpravě, pane, měl byste mi říci, proč vlastně Jasperovi nedůvěřujete.“

„Jsem na vahách, Dunhame, jestli vám mám odhalit všechno, co jsem se náhodou dověděl. Ne snad proto, že bych vám nevěřil, nýbrž proto, že bych strašně nerad pustil do oběhu špatnou zprávu o někom, o kom jsem měl dosud dobré mínění. O Stopařovi jistě smýšlíte dobře, jinak byste mu nechtěl dát svou dceru?“

„Za Stopařovu poctivost bych položil svůj život, pa-

ne,“ odpověděl seržant tak pevně a důstojně, že mimoděk vzbudil úctu svého představeného. „Ten muž neví, co je klam.“

„Věřím, že máte pravdu, Dunhame, ale poslední informace, kterou jsem dostal, otřásla mým dřívějším míněním. Dostal jsem anonymní zprávu, seržante, která mi radí, abych si dal pozor na Jaspera Westerna neboli Jaspera Sladkou vodu, jak mu říkají. Byl prý podplacen nepřitelem. Mohu prý čekat, že brzy dostanu další a přesnější informace.“

„Ve válce nemůžete dbát, pane, na dopisy bez podpisu.“

„Nejen ve válce, Dunhame. Nikdo nemá ve dnech míru horší mínění o pisatelích anonymních listů než já sám; jsou projevem falše, zbabělosti, sprostoty a nízkosti; obvykle jsou známkou i jiných špatností. Ale za války je to trochu jiné. Mimoto jsem byl upozorněn na několik podezřelých okolností.“

„Může je slyšet i váš podřízený, pane?“

„Rozhodně takový podřízený, kterému důvěřuji tolik jako vám, Dunhame. Ve zprávě se například říká, že když sem cestovala vaše dcera s doprovodem, nechali je Irokézové uniknout hlavně proto, abych víc věřil Jasperovi. A dále že pánům ve Frontenaku víc záleží na tom, aby se zmocnili Oblaku se seržantem Dunhanem a jeho oddílem a zároveň rozbili plán, na kterém tak lpíme, než aby bylo zajato vaše děvče a jeho strýc připraven o skalp.“

„Rozumím té narážce, pane, ale nevěřím. Není možné, aby byl Jasper poctivý a Stopař nepoctivý. A když bych nevěřil Stopaři, nevěřil bych ani vám, pane.“

„Zdá se, že je to tak, seržante. Ale Jasper není Stopař. Příznám se, Dunhame, že bych tomu hochovi věřil víc, kdyby nemluvil francouzsky.“

„Ujišťuji vás, pane, že ani v mých očích to není nejlepší doporučení. Ale hoch musel tím jazykem mluvit, a nemůžeme ho proto ukvapeně odsuzovat, když dovolíte, pane.“

„Je to čertova řeč, a ještě nikomu neposloužila — aspoň britskému poddanému jistě ne. Ovšem Francouzi se spolu nejspíš musejí nějak dorozumět. Mnohem víc bych Jasperovi věřil, kdyby ten jazyk neznal. Dopis mě zviklal; kdyby tu byl někdo jiný, komu bych byl mohl svěřit řízení lodi, byl bych Jaspera pod nějakou záminkou zadržel. Už jsem přece s vámi mluvil o vašem švagrovi, seržante, který jede s výpravou a je námořníkem?“

„Švagr je opravdový námořník, pane, ale vůči sladké vodě je trochu zaujatý. Pochybují, že bychom se na něho mohli spolehnout, a jistě by nenašel naši stanici.“

„To máte pravdu; také nezná dost dobře zrádnou povahu jezera, aby nám mohl být prospěšný. Musíte být dvojnásob bdělý, Dunhame. Dávám vám plnou moc, a kdybyste objevil u toho Jaspera nějakou zradu, neváhejte dát průchod spravedlnosti.“

„Slouží králi, pane, a podléhá válečnému soudu.“

„Správně, spoutejte ho na rukou i na nohou a pošlete ho sem na jeho vlastním kutru. Váš švagr jistě najde zpáteční cestu, když už bude mít jednu plavbu za sebou.“

„O tom nepochybuji, majore Duncane. A kdyby se Jasper ukázal být zrádcem, uděláme jistě všechno, čeho bude třeba, ale vsadil bych krk na jeho poctivost.“

„Líbí se mi vaše důvěra — mluví za toho hochy; ale ten zatracený dopis! Dělá dojem, že je v něm kus pravdy, ano, je tam hodně pravdy i o ostatních věcech.“

„Myslím, že jste se zmínil, pane, že dopis není podepsán. Na poctivého pisatele je to velký nedostatek.“

„Máte pravdu, Dunhame, jen darebák, a k tomu zbabělý darebák, píše anonymní dopisy o soukromých věcech. Ale ve válce je to trochu jiné. Posílají se i falešné zprávy a jakýkoli úskok se pokládá za omluvitelný.“

„Snad chlapské úskoky, když dovolíte, pane, lécky a přepady, lsti a klamně útoky i špionáž; ale ještě jsem neslyšel, že by poctivý voják podřýval pověst čestného mladého muže takovými prostředky.“

„Zažil jsem už při své službě hodně divných věcí a poznal všelijaké lidi. Ale buďte zdrav, seržante, nesmím vás už zdržovat. Teď leží odpovědnost na vás a doporučuji vám neúnavnou bdělost. Myslím, že Muir chce jít brzo do výslužby. Když budete mít na této výpravě úspěch, vynaložím všechn svůj vliv, abyste se dostal na jeho místo, které si jistě zasloužíte.“

„Uctivě vám děkuji, pane,“ odpověděl chladně seržant, kterého povzbuzovali takovými sliby už dvacet roků, „a doufám, že se nikdy nezhodím svého úkolu s hanbou. Jsem tím, čím mě osud udělal, a myslím, že to stačí.“

„Nezapomněl jste na houfnici?“

„Jasper ji dnes ráno dopravil na palubu, pane.“

„Buďte opatrný a zbytečně tomu muži nedůvěřujte. Domluvte se hned se Stopařem. Možná že vám poslouží a objeví nějaké darebáctví, které nás překvapí. Při jeho prosté poctivosti nebude jeho pozorování nápadné. Stopař je jistě spolehlivý.“

„Za toho ručím, pane, hlavou nebo svou hodností v pluku. Příliš často jsem ho viděl v těžkých zkouškách, než abych o něm mohl pochybovat.“

„Nejhorší a nejtrýznivější pocit, Dunhame, je nedůvěra k člověku, kterému z nezbytnosti svěřujeme nějaký důležitý úkol. Vzal jste si dostatečnou zásobu křemínků k puškám?“

„V takových maličkostech se můžete, pane, na seržanta spolehnout.“

„Nuže, stiskněme si ruce, Dunhame. Přeji vám hodně štěstí. Muir chce jít do výslužby — mimochodem, dopřejte mu příležitost u vaší dcery, mohlo by to usnadnit váš postup. Člověk jde veseleji do výslužby s takovou družkou jako Mabel než jako smutný vdovec, který nemá, koho by měl rád, leda sebe — a znáte Davyho!“

„Doufám, pane, že si moje dítě moudře vybere, a myslím, že se už správně rozhodla ve prospěch Stopařův. Ale dám jí volnost, i když neposlušnost je stejně zlá jako vzpoura.“

„Jakmile dojedete, pečlivě prohlédněte a osušte všechno střelivo. Vlhko na jezeře by mu mohlo uškodit. A teď ještě jednou sbodem, seržante. Dejte pozor na Jaspera a poradte se s Muirem, kdybyste měl nějaké nesnáze. Za měsíc budu čekat váš vítězný návrat.“

„Buďte zdrav, pane! Kdyby se mi snad něco zlého přihodilo, prosím vás, abyste se zastal cti starého vojáka.“

„Spolehněte se na mne, Dunhame, jako na přítele. Buďte bdělý. Pamatujte, že budete ve lvích spárech — co říkám lvích, budete ve spárech zrádných tygrů, v jejich tlamách, a bez pomoci. Spočítejte a prohlédněte si křemínky hned ráno — a buďte zdrav, Dunhame, buďte zdrav!“

Seržant stiskl s patričnou zdvořilostí ruku, kterou mu podal jeho představený, a konečně se rozešli. Lundie si pospíšil do svého pojízdného domku, kdežto seržant opustil pevnost, sestoupil na břeh a usedl do člunu.

Když se seržant Dunham rozloučil se svým velitelem, rozhodně nepustil z hlavy jeho pokyny. Velmi si vážil Jaspera. Ale teď mezi dřívější důvěrou a služební povinností vniklo podezření. Protože měl pocit, že nyní všechno záleží na jeho bdělosti — člun právě přirazil k boku Oblaku — byl už tak naladěný, že by mu neušla sebemenší podezřelá okolnost a byl by si všiml každého neobvyklého pohybu mladého lodníka. Jeho opatrnost i nedůvěra vyplývaly dosti pochopitelně z jeho zvyků, názorů a výchovy.

Na Oblaku vytáhli kotvy, jakmile viděli, že člun se seržantem odráží od břehu, neboť byl poslední, na koho čekali. Pak se před kutru pomoci vesel otočila na

východ. Po několika vydatných záběrech, kdy pomohli i vojáci, se lehká loď dostala do proudu, který byl pokračováním řeky, a nechala se opět hnát na otevřenou hladinu. Bylo teď bezvětří, neboť ustal i lehký a skoro neznatelný vánek z jezera, který předtím trval až do západu slunce.

Po celou tu dobu bylo na lodi neobvyklé ticho. Jako by všichni na palubě v noční tmě cítili, že se pouštět do nejistého podniky, a jako by jejich úkol, pozdní hodina a tajnost odjezdu propůjčovaly cestě cosi slavnostního. Tento dojem ještě zvyšovala vojenská kázeň. Většinou mlčeli nebo hovořili málo a tiše. Tak vyplula loď pomalu na jezero a dostala se až tak daleko, kam ji zanesl říční proud. Tam zůstala stát a čekala na vítr z pobřeží; příští půl hodiny ležel Oblak bezvládně na vodě jako plovoucí kmen. Ač při těchto malých manévrech nastalo na lodi ticho, přece nebyl konec všem hovorům. Sotva se seržant Dunham přesvědčil, že jeho dcera i její společnice jsou vzadu na palubě, odvedl Stopaře do zadní kajuty; zavřel velmi pečlivě dveře, a když se ujistil, že je nikdo nemůže slyšet, prohodil: „Je tomu už hodně let, příteli, co jsi se mnou začal poznávat strasti a nebezpečí lesů.“

„Je to opravdu dávno, seržante. Někdy se bojím, že jsem pro Mabel příliš starý. Ještě nebyla na světě, když jsme už spolu jako dva kamarádi bojovali proti Francouzům.“

„Toho se neboj, Stopaři. Bylo mi také asi tolik, kolik je dnes tobě, když si mě zamilovala její matka. Mabel je klidná a rozumná dívka, je z těch, které si váží víc lidské povahy než čehokoli jiného. Například mladík, jako je Jasper Sladká voda, by u ní neměl žádné vyhlídky, ačkoliv je mladý a hezký.“

„Pomýšlí Jasper na sňatek?“ zeptal se vůdce prostě a vážně.

„Doufám, že ne, aspoň pokud nepřesvědčí ostatní, že je schopen postarat se o ženu.“

„Jasper je dvorný hoch a ve svém oboru má ne-

obyčejné schopnosti. Může se ucházet o ženu jako každý jiný.“

„Když mám být upřímný, Stopaři, přivedl jsem tě sem, abychom si pohovořili právě o tomto mladíkovi. Major Duncan dostal nějakou zprávu, která v něm vzbudila podezření, že Sladká voda nás klame a že je placen nepřitelem. Rád bych slyšel, co tomu říkáš.“

„Cože?“

„Major podezřívá Jaspera, že je zrádce, francouzský zvěd nebo ještě hůř, že byl podplacen, aby nás zradil. Dostal dopis v tom smyslu a uložil mi, abych na hochy dával pozor. Bojí se, že narazíme na nepřítel, až to budeme nejméně očekávat, a to proto, že nás Jasper zradil.“

„Tohle ti řekl Lundie Duňcan, seržante?“

„Řekl, Stopaři. I když jsem neměl chuť věřit něčemu, co by křivdilo Jasperovi, jakýsi pocit mi přesto říká, že mu nemám důvěřovat. Věříš v předtuchy, kamaráde?“

„V co, seržante?“

„V předtuchy, tu tajemnou předzvěst, že se něco stane. Skotí v našem pluku na ně hodně dají. Moje mínění o Jasperovi se mění tak rychle, že začínám mít strach, abych také neměl předtuchu.“

„Ale mluvil jsi přece o Jasperovi s Lundiem Duncanem a tvoje předtuchy vyvolala jeho slova.“

„Ne, aspoň ne úplně; když jsem mluvil s majorem, měl jsem ještě docela jiné pocity. Snažil jsem se ho přesvědčit, jak jsem mohl, že hochovi křivdí. Ale vidím, že předtuchám se člověk marně brání. Bojím se, že je tu cosi podezřelého.“

„Nevím nic o předtuchách, seržante, ale znám Jaspera Sladkou vodu od jeho dětství a věřím, že je tak čestný jako já nebo sám Velký had.“

„Ale Had, Stopaři, užívá za války úskoků a lstí jako každý jiný.“

„To jsou jeho přirozené vlastnosti a vlastnosti všech Indiánů. Ani rudoch, ani běloch nemůže zapřít svou povahu; ale Čingašguk nemá o nikom předtuchy.“

„Tomu věřím, ani já jsem si ještě dnes ráno nemyslel o Jasperovi nic špatného. Ale od té chvíle, co mám tuto předtuchu, se mi zdá, Stopaři, že ten hoch nechodí po palubě tak čile jako jindy, že je naopak zamklý, smutný a zamýšlený, jako by ho tížilo svědomí.“

„Jasper není nikdy hluchý. Říkává, že hluchá loď nestojí za nic. I pan Cap s tím souhlasí. Ne, ne, neuvěřím, že by se Jasper dopustil nějaké ničemnosti, dokud se nepřesvědčím. Pošli pro svého švagra, seržante, a zeptejme se ho, co o tom soudí; protože

spát s nedůvěrou k příteli je jako spát s olověným závažím v srdci. Nevěřím tvým předtuchám.“ Seržant poslal pro švagra, i když dobře nevěděl proč, a tak byl Cap přizván k poradě. Protože Stopař byl mnohem klidnější než jeho přítel a byl tak přesvědčen o spolehlivosti obviněného, ujal se slova.

„Pozvali jsme vás, pane Cape,“ začal, „abychom se vás zeptali, jestli jste nepozoroval dnes večer něco neobvyklého v jednání Jaspera Sladké vody.“

„Řekl bych, že na sladké vodě si počíná docela obvykle, pane Stopaři, i když u nás na pobřeží bychom viděli v jeho práci dosti nedostatků.“

„Ano, ano, víme, že se nikdy s hochem neshodnete, jak by měl kutr řídit, ale chceme slyšet vaše mínění v jiné věci.“

Stopař pak vysvětlil Capovi, jaké podezření má seržant proti Jasperovi, jak toto podezření vzniklo a že seržant dostal zprávy od majora Duncana.

„Myslím, že mladík mluví francouzsky?“ zeptal se Cap.

„Mluví prý franštinou dokonce velmi dobře,“ odpověděl vážně seržant. „Stopař ví, že je to pravda.“

„Nepopírám to,“ odpověděl vůdce, „aspoň se to o něm říká. Ale to ještě nic nedokazuje, aspoň o takovém člověku, jako je Jasper. Mluvím sám nářečím Mingů, naučil jsem se mu, když mě ti plazi věznili. A říká snad někdo, že jsem jejich přítelem? Nejsem ani jejich nepřitelem v tom smyslu, jak si to představují Indiáni. Ale připouštím, že jsem jejich nepřitelem podle bělošských pojmů.“

„Ano, Stopaři, ale Jasper se nenaučil francouzsky v zajetí. Naučil se té řeči v dětství, kdy je člověk vnímavý a tvoří si trvalé představy; v té době jako by už vyčítoval, k čemu se má přiklonit.“

„Velmi správná poznámka,“ dodal Cap, „v tom období našeho života se mravně zdokonalujeme. Seržan-

tova poznámka ukazuje, že švagr rozumí lidské povaze, a úplně s ním souhlasím; je to hanba, když tady na tomhle kousku sladké vody nějaký mladík mluví francouzsky. Kdyby to bylo na oceáne, kde plavec mluví tou řečí s lodivodem nebo s tlumočnickem, nepřikládal bych tomu tak velkou váhu — i když se díváme i tam s podezřením na kamaráda, který zná příliš mnoho z té franštiny. Tady na Ontariu to však pokládám za velmi podezřelou okolnost.“

„Ale Jasper musí mluvit francouzsky s lidmi na druhém břehu,“ řekl Stopař. „Má snad mlčet, protože se tam mluví jen francouzsky?“

„Nechcete mi snad říkat, Stopaři, že na protějším břehu leží Francie?“ vykřikl Cap a prudce ukázal palcem přes rameno směrem ke Kanadě; „a že na jedné straně této skladkovodní louže je York a na druhé Francie?“

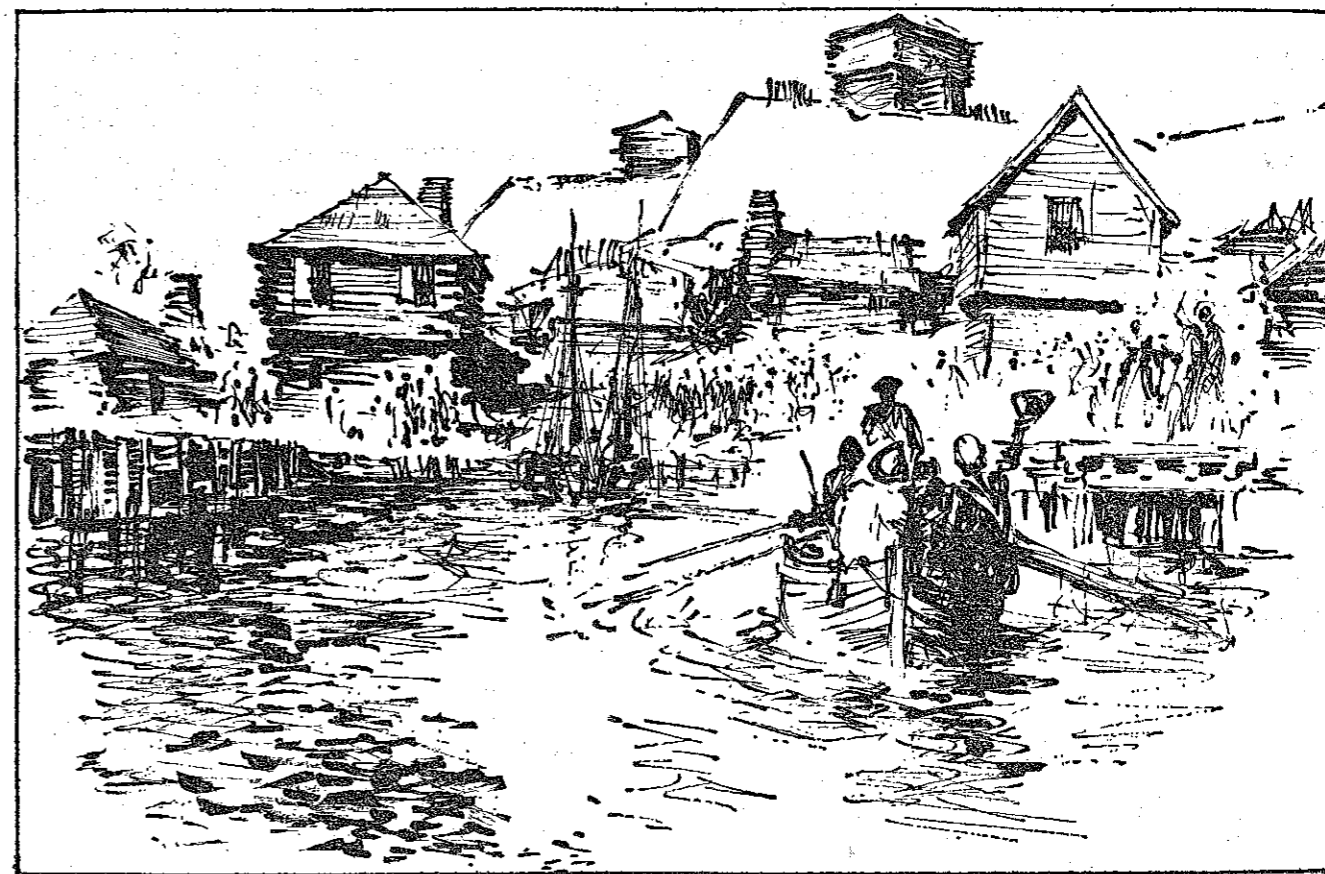
„Chci vám jen říci, že na této straně je York a na druhé Horní Kanada; že se tady mluví především anglicky, holandsky a indiánsky, a tam francouzsky a indiánsky. I Mingové si osvojili mnoho francouzských slov, nic tím ovšem nezískali.“

„Velmi správně — a kdo jsou Mingové, kamaráde?“ zeptal se seržant a poklepal Stopaři na rameno, jako by chtěl dodat důraz svým slovům, jejichž pravdivost se mu zdála stále nepochybnější. „Nikdo je nezná lépe než ty, a ptám se tě: jaký je to kmen, tihle Mingové?“

„Jasper není Mingo, seržante.“

„Mluví francouzsky, a aspoň v tom by mohl být MINGEM. Nevzpomínáš si, švagře Cape, jestli ten nešťastný hoch dnes nedělal na lodi něco, co by ti mohlo připadat jako zrada?“

„Přesně si nevzpomenou, seržante, ačkoliv dělal dobrou polovinu věcí špatně. Ale jeden z jeho pomocníků navíjel lano proti slunci a říkal, že motá lano,

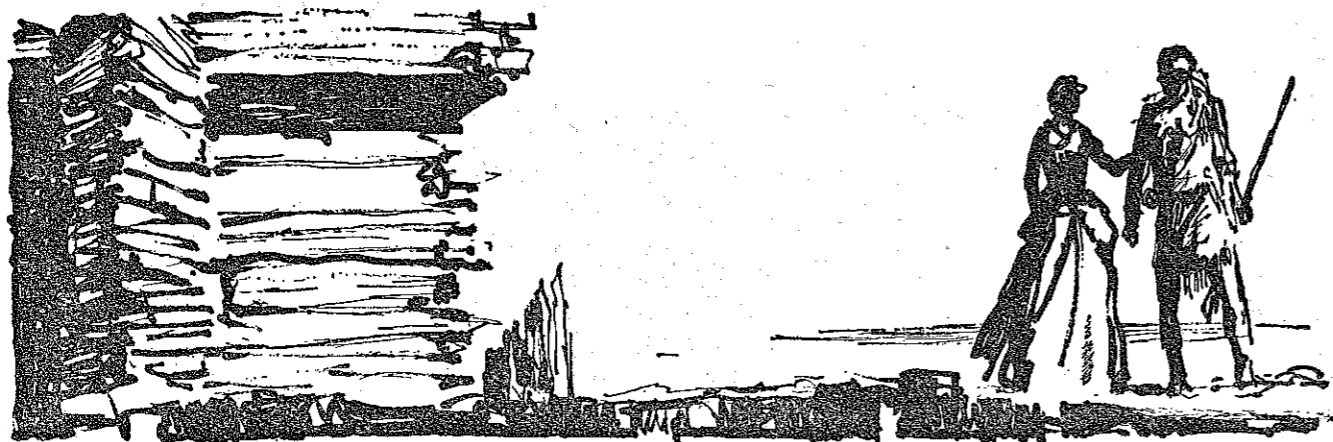

když jsem se ho ptal, co dělá. Nevím, jestli tím něco myslel. Troufám si tvrdit, že Francouzi navíjejí polovinu svého pohyblivého lanoví špatně a také asi říkají, že je „motají“. Pak Jasper sám přivazoval otěže kosatky k napínači lanoví místo ke stožáru, kam patří, aspoň podle mínění všech britských námořníků.“

„Jasper se asi v Kanadě naučil, jak má zacházet s lodí, protože tam byl dost dlouho,“ vmísil se do řeči Stopař. „Ale pochytit nějaký nápad nebo slovo není zrada a věrolomnost. Sám jsem se ledaco naučil od Mingů, ale srdcem jsem byl vždycky u Delawarů.“

Ne, ne, Jasper si počíná správně. A král by mu mohl svěřit korunu, jako by ji svěřil svému nejstaršímu synovi; tomu by také ani nenapadlo, aby ji ukradl, protože ji jednou bude stejně nosit.“

„Krásná řeč, krásná řeč,“ odpověděl Cap, „samá hezká slova, pane Stopaři, ale špatně promyšlená. Především Jeho královské Veličenstvo nemůže půjčovat korunu, to je proti zákonům říše, které žádají, že ji musí ustavičně nosit, aby každý poznal jeho posvátnou osobu, tak jako soudní vykonavatel neudělá krok bez stříbrného znaku. Dále by bylo podle zákona ve-

lezradou, kdyby nejstarší syn Jeho Veličenstva bažil po koruně nebo měl dítě mimo zákonné manželství, protože by to rušilo následnický řád. Jak vidíte, příteli Stopaři, k správnému názoru dospějete, jen když jdete správnou cestou. Zákon znamená úsudek, úsudek je filosofie a filosofie je pevný řetěz. Z toho plyne, že korunované hlavy se řídí zákonem, rozumem a filosofií.“

„V tom se příliš nevyznám, pane Cape, ale nic mě nepřinutí, abych pokládal Jaspera Westerna za zrádce, dokud bych se o tom na vlastní oči nepřesvědčil.“

„Zase se mýlíte. Podezřelé věci dokážete bezpečněji něčím jiným než vlastníma očima nebo citem, totiž okolnostmi.“

„Možná u vás v osadách, ale ne tady na hranicích.“

„Tak je to vůbec v přírodě, která je vládkyní všeho života. Sotva jsme dnes večer přišli na palubu, všiml jsem si okolnosti, která je krajně podezřelá a která hochovi přitěžuje, takže se o ní musím hned zmínit. Jasper sám připevnil na lano královskou vlajku; potom se tvářil, jako by se díval na Mabel a vojákovu ženu a jako by dával pokyny, aby jim ukázali podpalubí, a vlajka britského království mu přitom spadla!“

„To mohla být náhoda,“ odpověděl seržant; „mně se to také stalo. Kromě toho lanko vede přes kladku a vlajka se dostane nebo nedostane na správné místo podle toho, jak jí člověk táhne vzhůru.“

„Kladka!“ zvolal Cap se silným opovržením. „Seržante, prosím tě, užívej správných výrazů. Kladkostroj k vytažení vlajky není kladka — to bych mohl tvou halapartnu nazvat přistávacím bidlem. Ovšem, když jde jeden konec nahoru, jde druhý dolů. Teď, když jsi nám řekl o svém podezření, dívám se na záležitost s vlajkou jako na významnou okolnost a budu si ji pamatovat. Ale myslím, že nesmíme zapomínat na večeri, i kdybychom měli loď plnou zrádců.“

„Večere bude včas, švagře Cape; ale spoléhám na tebe, že nám pomůžeš řídit Oblak, kdybych musel z nějakého důvodu Jaspera uvěznit.“

„Nenechám tě na holičkách, seržante. A kdyby k tomu došlo, viděl bys, co tenhle kutr dopravdy dokáže; ale myslím, že to všechno jsou zatím pouhé dohady.“

„A já,“ řekl Stopař s hlubokým vzdychnutím, „vytrvám v přesvědčení, že je Jasper nevinný. Doporučuji, abychom jednali otevřeně a zeptali se hoča bez dalších odkladů, jestli je zrádcem, nebo ne. Budu

hájit Jaspera Westerna proti všem „předtuchám“ a „okolnostem“.“

„To rozhodně ne,“ namítl seržant. „Odpovědnost za tuto záležitost leží na mně. Žádám vás a přikazuji vám, abyste nikomu nic neříkali bez mého vědomí. Všichni budeme bdět a budeme si všimnout každé okolnosti.“

„Ano, ano, okolnosti jsou nejdůležitější,“ odpověděl Cap. „Jedna okolnost vydá za padesát skutečností. Tak praví, pokud vím, královský zákon. Mnoho lidí už bylo pověšeno na základě podezřelých okolností.“

Už dál nemluvíli a po chvíli se celá skupina vrátila na palubu s rozhodnutím, že každý bude sledovat podezřelého Jaspera, jak bude nejlépe vyhovovat jeho zvykům a povaze.

KAPITOLA 14

*Tak asi vypadal, tak sláb, tak
zděšen,
tak tupě nevidomý, zpusťlý žalem,
kdo z Priamova lože v noční čas
závěsy strh, by řek, že Trója hořt.
SHAKESPEARE*

Všechno šlo jako obvykle. Zdálo se, že Jasper se svou lodí čeká na vítr z pobřeží. Vojáci, zvyklí časné vstávat, si už šli lehnout na pryčny v podpalubí. Na palubě zůstala jen posádka, poručík Muir a obě ženy.

Plavci rozvinuli plachty, ačkoli dosud nezavanul ani větříček. Jezero bylo tak tiché a mírné, že se kutr ani nepohnul. Doplnil s říčním proudem jen asi na čtvrt míle od břehu a tam zůstal stát v plné kráse a ladnosti jako přikovaný. Mladý Jasper byl na zadní palubě a mohl chvílemi slyšet Muirův rozhovor s Mabel, ale příliš se ostýchal a především dbal na své povinnosti, než aby se vmísil do hovoru. Mabel zvědavě sledovala krásnýma modrýma očima všechno, co dělal, a ubytovatel musel někdy opakovat svoje poklony několikrát, než je dívka začala vnímat, neboť se dychtivě zajímala o všechny úkony na lodi a k výmluvnosti svého společníka byla lhostejná. Nakonec i poručík Muir ztichl a na jezeře nastal hluboký klid. V té chvíli kdesi u pevnosti padlo veslo do člunu a zvuk doletěl k lodi tak zřetelně, jako by se to stalo přímo

na palubě. Pak se ozval šum, jako by noc zavzdychala, plachty se zavlnily, zapraskal stožár a zatřepetala se přední kosatka. Po těchto známých zvucích v lodi lehce zaskřípalo a všechny plachty se nadmuly.

„Už tu máme vítr, Andersone,“ zavolal Jasper na nejstaršího z lodníků, „jdi ke kormidlu.“

Anderson splnil stručný rozkaz, nařídil kormidlo, a před kutru se začala otáčet. Za několik minut již voda pod přídíl šuměla a Oblak uháněl po jezeře rychlostí pěti mil v hodině. Všechny ty změny se udály za naprostého ticha. Pak Jasper nařídil: „Povolit trochu plachty a držet se podél břehu.“

Právě v té chvíli se cestující ze zadní kajuty vrátili na zád.

„Myslím, že se vám nechce, Jaspere, příliš blízko k našim francouzským sousedům,“ poznamenal Muir, který použil této příležitosti, aby navázal rozhovor. „Za tuto opatrnost vás rozhodně neodsuzuji, protože mám Kanadu tak málo rád jako vy.“

„Držím se břehu kvůli větru, pane Muire. Blízko něho je vánek z pevniny vždycky silnější, když dáte pozor, abyste se příliš nepřibližoval a nedostal se do závětří lesů. Musíme přelout Mexickou zátoku, tam bude jezero dostatečně otevřené.“

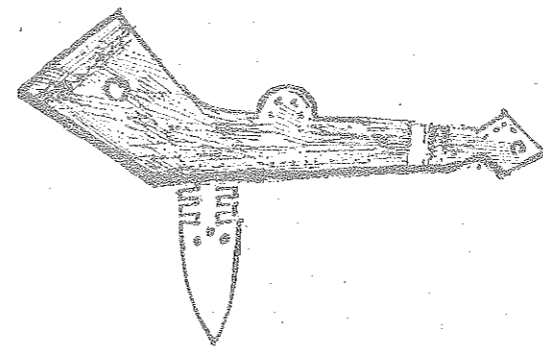
„Jsem na mou duši rád, že to není skutečný Mexický záliv,“ vmísil se do hovoru Cap, „tu končinu bych nerad navštívil ve vaší sladkovodní bádce. Má váš kutr dobré kormidlo, Sladká vodo?“

„Poslouchá je dobře, pane Cape, ale když se rozjede, rád lapá vítr jako každá plachetnice.“

„Máte jistě také kasací úvazky, i když jich asi málokdy užíváte?“

Mabel si dobře všimla úsměvu, který si mihl po hezké Jasperově tváři. Nikdo jiný neviděl tento letmý záblesk překvapení i posměšku.

„Máme kasací úvazky a často jich užíváme,“ odpověděl klidně mladík. „Než dojedeme, pane Cape, snad budeme mít příležitost vám ukázat, jak jich užíváme.“

Vane východní vítr a ani na moři se nedovede tak rychle točit jako na Ontariu.“

„To tedy nic nevíte! Viděl jsem na oceáně vítr, který se točil jako kolo u kočáru a celou hodinu nám rval plachty, ale loď se nehnula z místa, protože nevěděla kam.“

„Tak náhlé změny u nás jistě nejsou,“ odpověděl Jasper mírně, „ale přesto počítáme s nečekanými rozmary. Doufám, že nás tento pobřežní vítr zanechá až k prvním ostrovům. Pak už nebude tak velké nebezpečí, že by nás někdo spatřil a že by nás pronásledovala některá hlídková loď z Frontenaku.“

„Myslíš, Jaspere, že Francouzi mají zvědy po celém jezeře?“ zeptal se Stopař.

„Dokonce víme, že mají; jeden přišel na Oswego v noci minulého pondělí. Kanoe z kůry připlula až na východní poloostrov a vysadila na břeh Indiána a vojáka. Škoda, že jsi té noci nebyl na průzkumu, abychom zadrželi aspoň jednoho, když ne oba.“

Bylo příliš velké šero, a proto si nikdo nevšiml, jak vůdcova tvář, ošlehaná větrem, zrudla. Vyčítal si, že ten večer prozaháel v pevnosti, kde poslouchal, jak Mabel sladce zpívala svému otci romance, a se zalíbením se díval na její tvář, zářící pro něho tisícovým kouzlem. Tento výjimečný muž se vyznačoval poctivostí v každé myšlence i činu a hanbil se za prozahálenou noc. Ani ho nenapadlo, aby zmenšoval svou vinu nebo zapřel nedbalost.

„Uznávám to, Jaspere, uznávám,“ řekl stísněně. „Kdybych byl té noci venku — a nevzpomínám si, že by mě byl nějaký důležitý důvod zdržoval — asi bych byl vykonal, co říkáš.“

„Byl to ten večer, který jste strávil s námi, Stopaři,“ poznamenala nevinně Mabel. „Kdo žije tak jako vy ustavičně v lesích a má stále co dělat s nepřitelem, jistě se nemusí omlouvat za pár hodin věnovaných starému příteli a jeho dceři.“

„Ne, ne, od té doby, co jsme přišli do pevnosti, jsem skoro pořád jen zaháel,“ povzdychl Stopař, „a je správné, že mě hoch na to upozornil. Zahaleč zaslouží výtku, ano, zaslouží.“

„Výtku! Stopaři! Nikdy bych ti neřekl ani nepříjemné slovo, natož abych ti vyčítal, že ti unikl jeden nebo dva Indiáni. Teď když vím, kde jsi byl, považují to za nejpřirozenější věc na světě.“

„Dobrá, dobrá,“ promluvil Cap. „To jste si vyřídili k všeobecné spokojenosti. Ale řekněte nám, Jaspere, proč se dovídáme tak pozdě, že tu byl zvěd. Je to podivná okolnost.“

Při poslední větě šlápl námořník seržantovi chytrácky na nohu, do vůdce strkal loktem a zároveň mrkal, ale tohle znamení se v šeru ztratilo.

„Víme o tom, protože Had našel druhého dne jejich stopy; byly to otisky vojenské boty a mokasínů. A jeden z našich lovců příští ráno viděl kanoe, jak pluje k Frontenaku.“

„Vedla stopa k pevnosti, Jaspere?“ zeptal se Stopař mírně a pokorně jako školák, který dostal důtku. „Myslím že ne, nepřekročila řeku. Sledovali jsme ji na východním poloostrově až k ústí řeky, odkud je vidět, co se děje v přístavu. Ale pokud jsme mohli zjistit, na druhém břehu nepřešla.“

„A proč jste nezvedl kotvu, pane Jaspere?“ zeptal se Cap, „a nepronásledoval je? V úterý ráno foukal dobrý vítr; v takovém povětří mohl tento kutr ujíždět rychlostí aspoň devíti uzlů.“

„To by snad bylo něco platné na moři, pane Cape,“ přerušil ho Stopař, „ale tady ne. Voda nezanechává stopu a pronásledovat Mingy nebo Francouze je po čertech těžké.“

„Copak potřebujete stopu, když můžete vidět pronásledované z paluby? Jasper nám přece řekl, že to byla kanoe. Co na tom záleží, kdyby v ní bylo třeba dvacet vašich Mingů a Francouzů, když jste jim v patách s dobrou britskou lodí? Vsadím se s vámi, příteli Sladká vodo, že kdybyste byl zavolal tenkrát v úterý ráno mne, byli bychom ty darebáky dohnali.“

„Rada starého námořníka, pane Cape, by mně, mladému plavci, jistě nebyla na škodu, ale honička za kanoe z kůry je zdlouhavá a marná.“

„Stačilo, abyste ji patřičně tiskl a hnal ke břehu.“

„Ke břehu, pane Cape! Nerozumíte vůbec naší plavbě na jezeře, jestli myslíte, že kanoe z kůry se dá tak lehko donutit, aby plula ke břehu. Jakmile ti chytráci uvidí, že je tísníte, budou pádlovat ze všech sil proti větru, a než se vzpamatujete, octnete se míli nebo dvě za nimi.“

„Snad mě nechcete přesvědčovat, pane Jaspere, že někomu záleží tak málo na životě, aby se vydával za větru na jezero v takové skořápce?“

„Já sám jsem často v kanoe z kůry přeplul Ontario, i když se hodně podobalo moři. Když jsou tyhle lodky dobře udělané, jsou to nejsušší čluny, jaké jsem poznal.“

Cap odvedl švagra a Stopaře stranou a začal je přesvědčovat, že Jasperovo doznání o špiónech je okolnost, závažná okolnost, a proto si zaslouží bedlivého přezkoumání; jeho vyprávění o kanoech je tak nepravděpodobné, že to bije do očí. Jasper mluvil příliš jistě o osobách, které přistály u pevnosti, takže v tom Cap viděl důkaz, že o nich ví mnohem víc, než by se mohl dovědět z pouhých stop. Říkal, že mokasíny

nosí v těchto končinách Indiáni i běloši. Sám si jednu opatřil. A boty, jak známo, ještě nedělají vojáka. Ačkoliv seržant odmítl mnohé z těchto důkazů, přece na něho určitým dojmem zapůsobily. I jemu připadalo trochu divné, že tak blízko pevnosti byli objeveni špióni, a on o tom nic nevěděl. Také si myslel, že to není záležitost, o kterou by se měl starat Jasper. Je pravda, že Oblak byl jednou nebo dvakrát poslán, aby zavezl zvědy přes jezero nebo je přivezl zpět, ale Jasper, jak dobře věděl, měl při tom druhořadou roli. Kapitán kutru nevěděl o účelu cest těchto cestujících víc než kdo jiný. Seržant také nechápal, proč ze všech přítomných jenom Jasper ví něco o poslední návštěvě vyzvědačů. Stopař se však na věc díval jinak. Se zahanbením jemu vlastním si vyčítal, že zanedbal svou povinnost. Jasperovi přičítal za zásluhu, že o špiónech ví, a pokládal za svou chybu, že je nevypátral sám, jak mu kázalo jeho povolání.

„Mokasíny, příteli Cape,“ řekl po chvíli odmlčení, „nosí bledé tváře i rudoši, to je pravda, ale nezanechají vždycky stejnou stopu. Kdo žije v lesích, rozezná stopu Indiána od bělochovy, ať už vznikla otiskem boty nebo mokasínu. Potřeboval bych jistější důkazy, abych se přesvědčil, že nás Jasper klame.“

„Připustíte, Stopaři, že jsou na světě zrádci?“ zeptal se Cap umíněně.

„Ještě jsem nepoznal poctivého Minga — na Minga se nemůžete spolehnout. Při sebemenším pokušení vás zradí, jako by měli klam v povaze, a někdy si myslím, že bychom je spíš měli politovat než pronásledovat.“

„A proč by Jasper nemohl mít stejnou slabost? Jsme jen lidé a vím ze zkušenosti, jak bývá někdy lidská povaha ubohá.“

Tím začal dlouhý rozhovor, při němž přecházeli od jedné domněnky ke druhé a hledali důkazy pro Jasperovu vinu i proti ní, až se seržant i jeho švagr shodli na tom, že Jasper je vinen. Stopař zato tím horlivěji hájil obviněného a byl čím dál tím pevněji přesvědčen, že Jasper byl ze zrady křivě obviněn. Seržant dospěl tak daleko, že na každý čin mladého plavce hleděl s nedůvěrou. A zatímco takto hovořili, Mabel seděla tiše na zádi u schodů ke kajutě. Poručík Muir sešel dolů, aby se prospal. Nedaleko Mabel stál Jasper. Paže měl zkříženy na prsou a očima bloudil od plachet k nebi, od mraků k tmné čáře pobřeží a od pobřeží zase zpět na jezero a k plachtám. Naše hrdinka začala snít. Nebyla zvyklá rozbírat svoje city a žila spíš srdcem než rozumem, proto si nedovedla dobře vysvětlit, proč má tak ráda svého otce, Stopaře i Jaspere, kteří pro ni byli donedávna

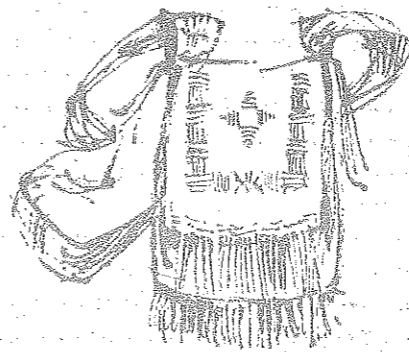
cizí. Až dosud jí nehlodala v mysli nedůvěra a názory svých tří společníků neznala. Při její důvěřivosti by jí ani ve snu bylo nenapadlo, aby podezřívala některého z nich, že je zrádcem krále a vlasti.

Amerika byla v té době ještě oddaná panovnickému rodu, který vládá na britském trůnu. Bylo těžko říci, jakého stupně dosahovala nenávist k Francouzům. Spojenectví mezi americkými poddanými britské koruny a Francouzi, jejichmi někdejšími nepřáteli, k němuž došlo o dvacet let později, se tehdy zdálo naprosto nepravděpodobné. Zrada, která by poskytla jakoukoli výhodu Francii nebo Francouzům, by byla v očích osadníků vzbudila největší nenávist. A právě z takového zločinu, z něhož by Mabel nikdy Jaspere nepodezřívala, byl nyní mladík tajně obviněn. Jestliže druzí prožívali trýzeň nedůvěry, Mabelino srdce přetévalo ušlechtilou ženskou důvěřivostí.

Nezaslechla ještě nic, co by porušilo důvěru, kterou měla od počátku k mladému lodníku, a samotné by jí rozhodně nic takového nenapadlo. Obrazy z minulých i současných dnů, jež se jí rychle vynořovaly v mysli, nekallil ještě žádný stín, padající na některou z osob, jež měla ráda. Přemýšlela tak čtvrt hodiny a krásný večer v ní ještě rozdmýchával pocit klidného uspokojení.

Roční období i tichá noc vskutku podporovaly vzrušení, které probouzí v mladých, zdravých a šťastných lidech nové prostředí. Bylo teplo, jaké v tomto kraji nebývá ani v létě, mírně chladnými závany větru ze souše a prodchnuté vůně lesů. Vítr nebyl sice příliš prudký, ale hnal přece Oblak vesele vpřed a v nejisté tmavé noci udržoval smysly v bdělosti. Jasper byl zřejmě s větrem spokojen, jak vyplývá z jeho krátkého rozhovoru s Mabel.

„Při této rychlosti, Sladká vodo,“ řekla Mabel, která si již zvykla tak oslovovat mladého plavce, „dojedeme asi brzo k cíli?“

„Řekl vám váš otec, Mabel, kam jedeme?“

„Nic mi neřekl. Můj otec je v první řadě voják a tak málo si zvykl na rodinu, že o takových věcech nemluví. Copak se o našem cíli nesmí mluvit?“

„Není to daleko, když budeme plout tímto směrem. Asi šedesát nebo sedmdesát mil máme k řece svatého Vavřince, kde by nám Francouzi mohli pěkně zatopit. Na tomto jezeře nemůžete konat dlouhé plavby.“

„To říká také můj strýc Cap, ale mně připadá Ontario jako moře.“

„Vy jste na moři byla, ale já jsem ještě slanou vodu neviděl. Asi se v duchu smějete takovému plavci, Mabel?“

„Rozhodně ne, Jaspere Sladká vodo. Nic neznám a nic jsem neprožila, jakým právem bych se někomu vysmívala; a dokonce vám, kapitánu tak krásné lodi, kterému důvěřuje major Duncan. Nebyla jsem na moři, jen u moře, a nevidím rozdíl mezi tímto jezerem a Atlantikem.“

„Ani rozdíl mezi jezerními plavci a námořníky? Váš strýc už toho tolik napovídal proti sladkovodním plavcům, že jste se na nás asi začala dívat tak trochu jako na chluby.“

„Kdepak, Jaspere, znám svého trýce, v Yorku mluvil právě tak proti obyvatelům souše jako teď proti sladkovodním plavcům. Ne, ne, ani můj otec, ani já nic nedáme na takové názory. Kdyby můj strýček promluvil otevřeně, ukázalo by se, že o vojákovi má ještě horší mínění než o plavci, který nikdy neviděl moře.“

„Ale váš otec, Mabel, má zas lepší mínění o vojácích než o ostatních lidech, chce vás provdat za vojáka.“

„Jaspere Sladká vodo! — Mne že chce otec provdat za vojáka? Proč? Za kterého vojáka v pevnosti bych se mohla provdat?“

„Někdo si může myslet, že jeho povolání, které má tak rád, zakryje všechny ostatní nedostatky.“

„Ale nikdo nemůže mít své povolání tak rád, aby přehlížel všechno ostatní. Říkáte, že mě můj otec chce provdat za vojáka; ale na Oswegu přece není žádný voják, kterému by mě mohl dát. Není to tak jednoduché: pro žádného šlechtice v pevnosti nejsem dost dobrá, a na druhé straně jistě se mnou budete souhlasit, Jaspere, jsem zase příliš dobrá pro obyčejného vojáka.“

Mabel se začervenala, když to tak upřímně řekla, aniž věděla proč, ale tma skryla její ruměnc. Lehce se přitom zasmála, jako by cítila, i když byla v rozpacích, že to je směšná záležitost. Ale Jasper zřejmě její postavení posuzoval jinak.

„Pravda, Mabel,“ řekl, „nejste velká dáma, alespoň jak se tomu slovu obyčejně rozumí.“

„Nejsem vůbec žádná dáma,“ skočila mu do řeči hrdá dívka. „A nic tak hloupého si ani nepředstavuji. Jsem dcera seržantova a jsem spokojena se svým stavem.“

„Ale každý nezůstane tím, čím se narodil. Někdo se vyšplhá nahoru, jiný padne dolů. Mnoho seržantů se stalo důstojníky — dokonce generály; proč by se seržantské dcery nestaly ženami důstojníků?“

„Dcera seržanta Dunhama má jeden pádný důvod — žádný důstojník ji nechce,“ řekla se smíchem Mabel.

„To si možná myslíte, ale někteří důstojníci v Pětapadesátém pluku to vědí lépe. Jeden důstojník v tomto pluku vás určitě chce za ženu.“

Mabel si v mžiku vzpomněla na pět nebo šest nižších důstojníků v praporu, u kterých by podle věku a chování bylo nejpravděpodobnější, že by si něco takového přáli.

„Neznám žádného důstojníka v Pětapadesátém pluku ani v žádném jiném, který by chtěl udělat takovou hloupost. A myslím, že právě tak ani já bych si nevzala důstojníka.“

„Hloupost, Mabel?“

„Ano hloupost, Jaspere. Víte tak dobře jako já, co si o tom lidé myslí. Trpce bych litovala, až by mi jednou můj manžel vyčítal, že se dal k sňatku s dcerou pouhého seržanta svést chvilkovým zalíbením v její tváři nebo postavě.“

„Jestli vám, Mabel, dobře rozumím, odmítla byste se provdat za důstojníka jen proto, že je důstojníkem?“

„Máte vůbec právo se mě na takové věci ptát, Jaspere?“ řekla se smíchem Mabel.

„Asi nemám, ale ptám se jen proto, že bych si přál, abyste byla šťastná. Mám o vás větší starost, co jsem se náhodou dověděl, že váš otec vás chce provdat za poručíka Muira.“

„Můj tatínek! Nic tak směšného — nic tak krutého by mu nemohlo napadnout!“

„Bylo by to tedy kruté, kdyby vás chtěl provdat za ubytovatele?“

„Už jsem vám řekla, co si o takovém sňatku myslím, nemohu mluvit zřetelněji. Když jsem vám odpověděla tak otevřeně, Jaspere, mám právo se zeptat, odkud víte, že můj otec na něco takového pomýšlí?“

„Od něho samého vím, že už vám vybral manžela; rozmlouvali jsme spolu často, když dohlížel na nakládání zásob, sám mi to řekl, a že to má být Muir, to vím zas přímo z úst Muirových. Dal jsem obo-

je dohromady a tím jsem došel ke své domněnce.“

„Nemyslel snad tatínek,“ Mabel plála tvář a slova se jí drala z úst jako z přinucení, „někoho jiného? Z toho, co jste řekl, ještě neplyne, že myslel pana Muira.“

„Není to snad, Mabel, z dosavadních událostí pravděpodobné? Co sem ubytovatele přivedlo? Nikdy dřív mu ani nenapadlo, že by měl doprovázet oddíly na ostrovy; myslí si, že budete jeho ženou, a váš otec si to také usmyslel. Jistě pozorujete, že se vám ubytovatel dvoří.“

Mabel neodpověděla. Její ženský pud jí ovšem dávno řekl, že ubytovatel ji obdivuje, i když ji nenapadlo, že by to šlo tak daleko, jak říkal Jasper. Také pochopila z rozhovoru s otcem, že ji chce opravdu provdat. Ale nikdy si nepomyslela, že jejím manželem má být poručík Muir. Ani teď tomu nevěřila, i když netušila, jak to doopravdy je. Myslela si, že otcovy občasné narážky vyplývají spíš z prostého přání, aby byla zaopatřena, než z úmyslu spojit ji s určitou osobou. Ale nechávala si své úvahy pro sebe. Z hrdosti a ženské zdrženlivosti o tom nechtěla se svým společníkem hovořit. Když už jim mlčení začalo působit rozpaky, změnila Mabel předmět rozhovoru: „Ujišťuji vás, Jaspere, a víc už o tom nechci mluvit, že poručík Muir, i kdyby byl plukovníkem, nikdy mým manželem nebude. Ale teď mi povězte něco o naší cestě — kdy tam doplujeme?“

„To se nedá přesně určit, na vodě jsme vydáni na milost větru a vlnám. Stopař by vám řekl, že lovec nikdy neví, kde bude večer nocovat, když se pustí ráno za laní.“

„Ale nehoníme se za zvěř ani nění ráno, a Stopařova zásada tedy neplatí.“

„I když se nehoníme za zvěř, pronásledujeme někoho, kdo se dá chytit stejně těžko. Víc vám už nemohu říci. Naše povinnost je držet jazyk za zuby, ať je to důležité nebo ne. Mrzí mě jen, že vás na Oblaku nezdržím tak dlouho, abyste viděla, co dokáže, když jde do tuhého.“

„Myslím, že za plavce se provdá jen nerozumná žena,“ řekla Mabel najednou a nechtěně.

„To je zvláštní názor, proč si to myslíte?“

„Protože lodníková žena ví docela jistě, že loď je její sokyně. I můj strýc Cap říká, že plavec se nemá nikdy ženit.“

„Myslí plavce na slané vodě,“ odpověděl Jasper se smíchem. „A když si myslí, že pro námořníka není žádná žena dost dobrá, jistě ji dopřeje jezerním plavcům. Doufám, Mabel, že o nás nesmýšlíte podle řeči pana Capa.“

„Plachta na obzoru!“ zvolal najednou právě Cap, o němž mluvili, „či správněji člun na obzoru.“

Jasper běžel na příď. Skutečně asi sto metrů před kutrem, přibližně ve směru větru, bylo vidět malý předmět. Jasper poznal na první pohled, že je to kanoe z kůry. I když tma nedovolovala odhadnout barvy, oko přivyklé nočnímu temnu dovedlo na malou vzdálenost rozeznat jakési obrysy. A zrak, jemuž všechno na vodě bylo důvěrně známé, se nemohl v tomto případě mylit.

„Možná že je to nepřítel,“ poznamenal mladík, „a měli bychom ho dohonit.“

„Pádluje ze všech sil, hochu,“ poznamenal Stopař, „chce ti zkřížit cestu a stočit se proti větru, kde bys ho mohl pronásledovat, jako bys honil jelena na sněžnicích!“

„Obrať loď po větru!“ křikl Jasper na kormidelníka.

„Obrať ji, až to s ní zatřese — a drž dobře směr!“ Kormidelník vykonal rozkaz. Oblak se teď hnul vesele po hladině a za necelé dvě minuty byli již tak blízko, že kanoe nemohla uniknout. Teď skočil Jasper sám ke kormidlu. Obratně a důmyslně řídil loď, až se octla po boku pronásledovaného člunu a mohli jej zachytit hákem. Oběma osobám v kanoe nařídili, aby vystoupily na palubu. Byl to Lučihlav a jeho žena.

KAPITOLA 15

*Tu perlu boháč nikdy nezakoupí
a mudrc v pyše své ji nesbírá;
leč chudí jen a všemi poníženi
i nehladající ji naleznou.
Už víš — nebo co je pravda, mám
ti říci?*

COWPER

Většinu účastníků cesty nepřekvapilo, že se setkali právě s Lučihlavem a jeho ženou. Ale Mabel a všichni, kdo viděli, jak tento vůdce opustil Capa a jeho druhy, pojali hned podezření. Byl to spíš jen vnitřní pocit, který nebylo tak lehké podložit přesvědčivými důkazy. Stopař, který jediný dovedl plynne mluvit se zajatci — byli teď oba považováni za zajaté — si vzal Lučihlava stranou a dlouho s ním hovořil o tom, proč tehdy utekl od svých povinností a co dělal od té doby.

Tuskaror se podrobil výslechu a odpovídal s indiánským klidem. Svoje zběhnutí omlouval velmi jednoduše a dost pravděpodobně. Když viděl, že skupina v úkrytu byla objevena, pomyslel přirozeně na vlastní bezpečnost a schoval se v lesích. Zkrátka utekl, aby si zachránil život.

„To je správné,“ odpověděl Stopař, jako by věřil Indiánovým omlouvám, „můj bratr jednal moudře, ale nešla za ním jeho žena?“

„A nejdou snad ženy blédých tváří za svými muži? Neohlédl by se Stopař, jestli za ním jde žena, kterou má rád?“

Stopař byl naladěn tak, že na něho právě tento důvod zapůsobil. Celá jeho mysl už byla zaujata Mabelinou poklidnou líbezností. Tuskaror si to sice nedovedl vysvětlit, ale viděl, že toto jeho odůvodnění bylo uznáno. Stál klidně a důstojně a čekal na další otázky.

„Je to rozumné a přirozené,“ řekl Stopař. „Přirozené i možné. Žena jistě půjde za mužem, kterému slíbila věrnost, muž a žena patří k sobě. Tvoje slova jsou poctivá, Tuskarore,“ řekl potom nářečím mladého Indiána. „Tvoje slova jsou poctivá, dobrá a spravedlivá. Ale proč se můj bratr tak dlouho neukázal v pevnosti? Jeho přátelé na něho často vzpomínali, ale ani okem ho nespátřili.“

„Jestliže jde laň za jelenem, nemá jít jelen za laní?“ odpověděl s úsměvem Tuskaror a významně se dotkl ukazovákem ramene svého tazatele. „Lučihlavova žena šla za Lučihlavem; proto šel i Lučihlav za svou

ženou. Zabloudila a musela vařit jídlo v cizím vigvamu.“

„Rozumím ti, Tuskarore. Tvoje žena padla do rukou Mingů a ty jsi šel po jejich stopě.“

„Stopař vidí pravdu tak snadno jako mech na stro-mech. Bylo to tak.“

„A kdy jsi zas dostal svou ženu zpátky a jak se to stalo?“

„Dvakrát zapadlo slunce. Červnová rosa dlouho nebloudila, než jí manžel pošeptal, kde je stezka.“

„Ano, ano, zdá se to všechno přirozené a shoduje se to se zásadami manželství. Ale kde jsi vzal, Tuskarore, tuto kanoi a proč pluješ k svatému Vavřinci místo k pevnosti?“

„Lučihlav rozezná svůj majetek od cizího. Ta kanoje je moje, našel jsem ji na břehu blízko pevnosti.“

I to znělo pravděpodobně, kanoje asi patřila Lučihlavovi a každý Indián by si vzal svou loď bez dlouhých řečí. Ale je zvláštní, že jsme toho chlapíka a jeho ženu neviděli, protože kanoje musela vyjet z ústí řeky před námi.

Stopařovi prolétla hlavou tato úvaha a hned se na to zeptal Indiána. Lučihlav odpověděl:

„Stopař ví, že bojovník může utrpět hanbu. Otec by se mě ptal, kde je jeho dcera, a já bych mu ji nemohl dát. Poslal jsem pro kanoi Červnovou rosou a nikdo s ní nemluvil. Tuskarorská žena nesmí mluvit s cizími muži.“

I to bylo pravděpodobné a shodovalo se to s indiánskou povahou a zvyky. Jak bylo obvyklé, dostal Lučihlav polovinu odměny, dřív než opustili Mohawk; že nežádal zbytek, dokazovalo, že uznává vzájemná práva, což tak často odlišuje morálku divochů od křesťanské. Podle názoru bezelstného Stopaře si Lučihlav počínal slušně a správně, i když Stopař sám byl

tak otevřený, že by byl v takovém případě šel za Mabeliným otcem a řekl mu prostou pravdu. Ale protože byl zvyklý na jednání Indiánů, neviděl v Lučihlavově chování nic neobvyklého.

„Tvá řeč plyne jako voda s hor, Lučihlave, to ti musím přiznat,“ odpověděl Stopař po krátké úvaze. „Rudoch mohl tak jednat, i když myslím, že by se běloch choval jinak. Asi jsi nechtěl vidět zármutek otce té dívky.“

Lučihlav se lehce uklonil, jako by souhlasil.

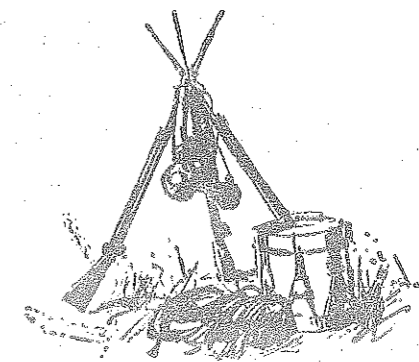
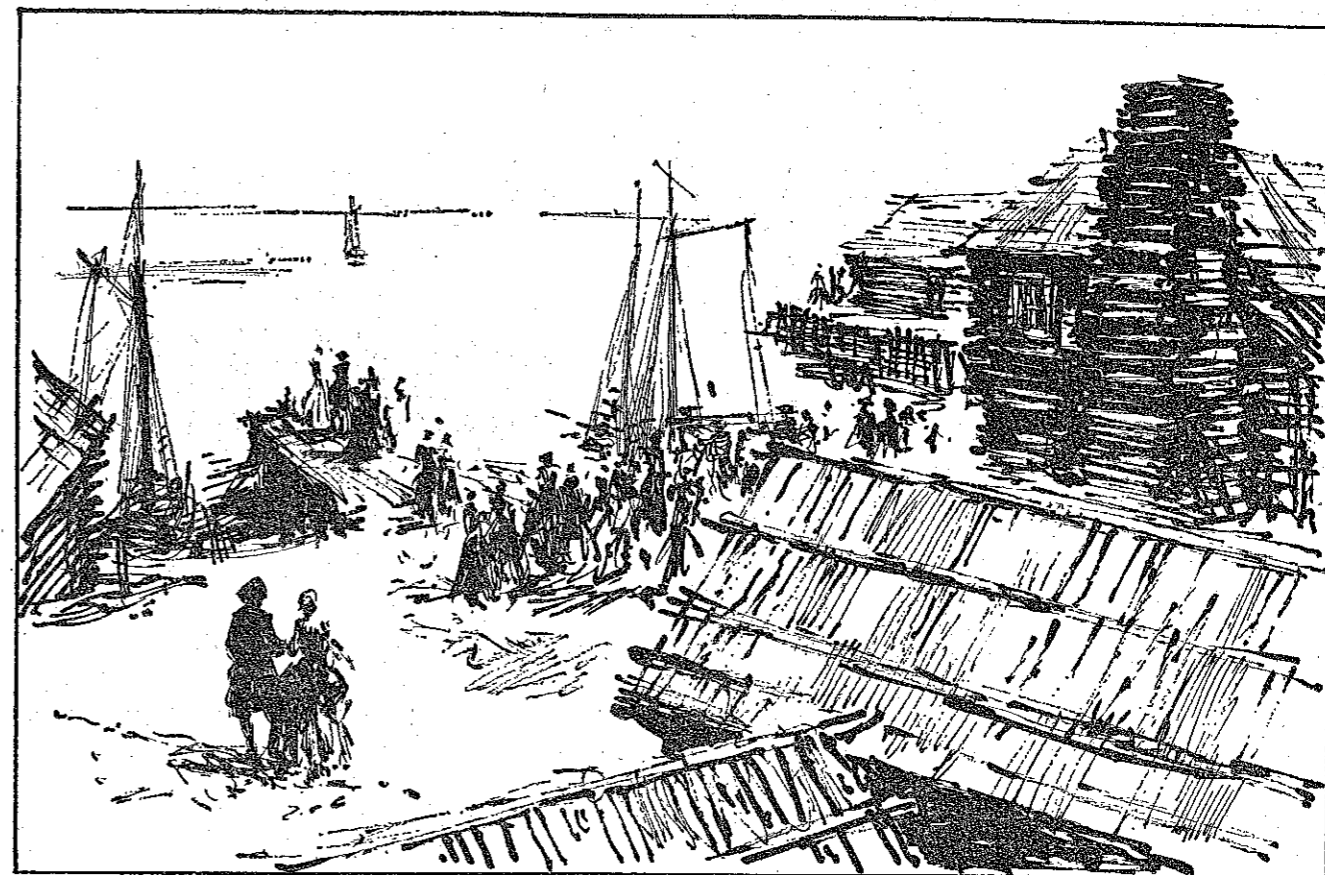
„Ať mi můj bratr ještě něco poví,“ pokračoval Stopař, „a nebude ležet ani mráček mezi jeho vigvamech a mocným domem Yankeců. Jestli Lučihlav odežene i tento cár mlhy, budou se jeho přátelé dívat, jak sedí u svého ohně, a on se bude dívat na ně, jak leží u svých zbraní, a všichni zapomenou na válčení. Proč mřít před Lučihlavovy kanoje k svatému Vavřinci, kde jsou jen nepřátelé?“

„A proč Stopař a jeho přátelé jedou na tutéž stranu?“ zeptal se Tuskaror klidně. „Tuskaror může hledět na tutéž stranu co Yankecové.“

„Nu, abych řekl pravdu, Tuskarore, jsme na průzkumu, to jest jinými slovy, plujeme ve věci králově a máme tu být, ale nemáme právo říkat, proč tu jsme.“

„Lučihlav uviděl velkou kanoi a rád se dívá do tváře Sladké vody. Plul večer na západ, aby se vrátil do svého vigvamu. Ale když viděl, že mladý kapitán jede jinam, obrátil se stejným směrem. Sladká voda a Lučihlav byli na poslední výpravě spolu.“

„To všechno je snad pravda, Tuskarore, a vítáme tě. Najíš se s námi zvěřiny, ale pak se musíme zas rozjet. Slunce zapadlo za našimi zády a oba se vzdalujeme stejně rychle; můj bratr by se dostal příliš daleko od svého vigvamu, kdyby se nevrátil.“

Po tomto rozhovoru šel Stopař ke svým druhům a opakoval jim výsledek výslechu. Zřejmě věřil Lučihlavově vyprávění, ale připouštěl, že neuškodí opatrnost vůči Indiánovi, kterého neměl rád. Ale jeho přátelé, kromě Jaspera, neměli příliš velkou chuť uvěřit Lučihlavovi.

„Dej toho chlapa okamžitě spoutat, švagře,“ řekl Cap, sotva Stopař skončil. „Odevzdej ho hned dozorcím, jestli tady na sladké vodě nějakého máte, a jakmile

dorazíme do přístavu, musí být postaven před vojenský soud.“

„Myslím, že by bylo nejrozumnější toho chlapíka zadržet,“ odpověděl seržant, „ale nemusíme ho dávat do želez, dokud bude na lodi. Ráno ho důkladně vyslechnu.“

Zavolali pak Lučihlava a oznámili mu toto rozhodnutí. Indián naslouchal s vážnou tváří a nic nenamítal. Naopak se podrobil s klidem a ukázněnou důstoj-

ností, s jakou američtí domorodci, jak je známo, snáší svůj osud. Stál stranou a pozorně sledoval, co se děje. Na Jasperův příkaz nabral Oblak vítr do plachet a pokračoval v cestě.

Blížila se hodina, kdy bylo třeba postavit stráž a kdy ostatní odcházeli spát. Většina mužstva se odebrala do podpalubí a na palubě zůstal jen Cap, seržant, Jasper a dva muži z posádky. Zůstal tu také Lučihlav a jeho žena. Indián stál hrdě opodál a Rosa se chovala skromně a pokorně, jak je pro indiánskou ženu příznačné.

„Tvoje žena bude spát dole, Lučihlave, kde se moje dcera o ni postará,“ řekl vlídně seržant a sám se chystal odejít z paluby.

„A tamhle máš plachtu, na kterou si můžeš lehnout.“
„Děkuji svému otci, Tuskarorové nejsou chudí. Má žena přinese příkrývky z kanoe.“

„Jak chceš, příteli. Musíme tě zadržet. Ale nezavřeme tě a neublízíme ti. Pošli svou ženu do kanoe pro příkrývky; jdi s ní a podej nám pádla. Na Oblaku by mohl být někdo ospalý, Jaspere,“ dodal seržant tiše „proto raději zajistíme vesla.“

Jasper souhlasil a Lučihlav se ženou, na kterých nebylo vidět žádnou snahu o odpor, mlčky poslechli. Když byli oba v kanoe, Indián ostře své ženě něco vyčetl a Červnová rosa pokorně výtku přijala a hned svou chybu napravovala — odložila příkrývku, kterou měla v ruce, a hledala jinou, aby byla jejímu pánovi po chuti.

„Podej mi ruku, Lučihlave,“ řekl seržant. Stál na přední palubě a díval se, co dělají oba zajatci. Chystali se příliš pomalu, seržant byl ospalý a netrpělivý.
„Už je pozdě. My vojáci máme zásadu — časně spát, časně vstávat.“

„Lučihlav už jde,“ odpověděl Tuskaror a udělal krok k přídi své kanoe.

Jediným seknutím převal lano, kterým byla kanoe připoutána k lodi. Kutr odskočil dopředu a za ním zůstal lehký stín korové kanoe, která ihned přestala plout a zůstala stát skoro na místě. Bylo to provedeno tak nečekaně a obratně, že se kanoe octla na návětrné straně Oblaku; dřív než si seržant uvědomil, co se stalo, a než to stačil oznámit svým druhům, plula již v lodní brázdě.

„Otočit proti větru!“ křikl Jasper, sám povolil lana kosatky a kutr se s vlajícími plachtami obrátil bokem k větru; mířil mu do čela, jak říkají námořníci, až se octl o třicet metrů zpět. Jasper provedl manévr rychle a obratně, ale nebyl rychlejší a pohotovější než Tuskaror. Indián se chopil zručně pádla jako zkušený veslař a již se za ním pění hladina. Žena mu vydat-

ně pomáhala. Zamířil proti větru k jihozápadnímu břehu a držel se co nejdál od lodi, aby se vyhnul nebezpečí, že na něho kutr narazí, až opět změní směr. Oblak se sice prudce rozjel, ale Jasper věděl, že ho zas musí obrátit na opačnou stranu, aby neztratil, co zatím získal. Za necelé dvě minuty od okamžiku, kdy stočil kormidlo, se zase malá rychlá loď obrátila a prudce se naklonila na druhý bok. Plachty se nadmuly na opačnou stranu.

„Unikne nám!“ řekl Jasper, když viděl, jak se kutr a kanoe od sebe vzdalují. „Ten chytrý darebák pádluje jako ďábel a Oblak ho nikdy nedohoní.“

„Máš přece člun!“ zvolal seržant jako horlivý chlapec, který má tisíc chutí uprchlíka pronásledovat.
„Spusťte jej a poženeme se za ním!“

„To by bylo marné. Kdyby byl na palubě Stopař, byla by ještě naděje, ale teď už nemůžeme nic dělat. Potřebovali bychom tři nebo čtyři minuty, abychom spustili člun, a tato doba Lučihlavovi postačí.“

Cap i seržant viděli, že je to pravda. Byl by to poznal i člověk v plavbě naprosto nezkušený. Břeh nebyl dál než půl míle a kanoe uháněla do jeho stínu; jistě dorazí k pevnině dřív, než by pronásledovatelé urazili polovičku této vzdálenosti. Oblak znovu otočil kormidlo proti odporu vln, prudce se obrátil a vrátil se do původního směru, jako by jej vedl pud. To všechno provedl Jasper beze slova. Jeho druhové dobře věděli, čeho je třeba, a zručně mu pomáhali. Zatímco Oblak takto manévroval, vzal Cap seržanta za knoflík kabátu, odvedl ho ke dveřím kajuty, kde je nikdo nemohl slyšet, a začal mu vykládat své domněnky.

„Poslyš, seržante,“ řekl se zlověstnou tváří, „ta věc vyžaduje zralou úvahu a velkou obezřetnost.“

„Život vojáka, švagře Cape, znamená jen uvažovat a dávat pozor. Kdybychom tady na hranicích něco přehlédli, stáhl by nám někdo skalpy s hlavy, dřív než bychom se nadáli.“

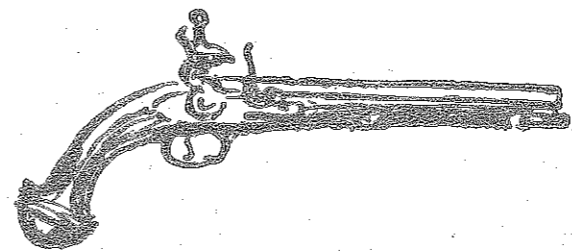
„Považuji tohle zajetí Lučihlava za jednu okolnost a jeho útěk za druhou. Jasper Sladká voda se z toho bude muset zodpovídat.“

„Ano, jsou to podezřelé okolnosti, švagře, ale odporují si. Jestli Indiánův útěk svědčí proti Jasperovi, svědčí zajetí Lučihlava pro něho.“

„Tak, tak, ale tyhle dvě okolnosti nemusí být rub a líc. Jestli chceš poslechnout rady starého námořníka, seržante, neztrácej ani okamžik a podnikni, čeho je třeba pro bezpečnost lodi a všech, kdo jsou na palubě. Kutr teď uhání rychlostí šesti uzlů; protože na téhle louži nejsou vzdálenosti příliš velké, můžeme se octnout ještě před úsvitem ve francouzském přístavu, a než přijde večer, ve francouzském žaláři.“

„Možná že máš pravdu, švagře, ale co mi radíš?“
„Podle mého mínění je tvou povinností tohle pana Sladkou vodu na místě zajistit. Pošli ho dolů, postav k němu stráž a svěř mi velení na lodi. Máš právo to udělat, protože loď patří vojsku, a jsi velitelem oddílu, který veze.“

Seržant Dunham přemýšlel přes hodinu, jestli je to vhodný návrh. Ačkoliv dovedl rázně jednat, před činem přemýšlel dlouho a opatrně. Dozírál na kázeň posádky, a proto dobře znal Jaspere a měl o něm donedávna velmi dobré mínění. Ale ostrý jed podezření mu nenápadně otravoval mysl; velmi se obával lsti a úskoků Francouzů, zejména když jej varoval sám velitel, a není divu, že při tak silném a zdánlivě tak pravděpodobném podezření zapomněl na celé roky, kdy se Jasper choval bezvadně. V rozpacích se šel poradit s ubytovatelem, který stál služebně výš. Pokládal za svou povinnost uposlechnout jeho mínění, i když mu nyní nepodléhal. Nerozhodný člověk se však nikdy nemá ptát na radu někoho, kdo se mu chce zavděčit; stává se potom lehké, že tázaný se snaží dát odpověď, která mu je nejpříjemnější. A ještě ke všemu místo seržanta vyložil poručíkovi události, které se právě zběhly, Cap. To ovšem nepřispělo k nestrannému posouzení, protože horlivý starý námořník dal ubytovateli jasně najevo, na kterou stranu se má přiklonit. Poručík Muir byl příliš prozíravý, než aby urazil otce dívky, kterou by rád získal, i kdyby si byl opravdu myslel, že obvinění je pochybné. Ale Cap mu vylíčil skutečnosti tak, že opravdu pokládal za správné, aby byl Oblak ochráněn proti zradě a velení dočasně svěřeno Capovi. Jeho mínění pak ovlivnilo seržanta, jenž hned provedl potřebná opatření. Seržant Dunham bez vysvětlování oznámil Jasperovi, že pokládá za svou povinnost zbavit ho dočasně velení na kutru a svěřit je svému švagrovi. Mladý plavec byl přirozeně velmi překvapen, seržant mu

však klidně odpověděl, že vojenská služba někdy vyžaduje tajná opatření, a prohlásil, že obzvláštní důležitost jejich nynějšího úkolu ho donutila k tak mimořádnému opatření. I když se tím Jasperův údiv nijak nezmenšil — seržant se úmyslně vyhnul jakékoli narážce na svoje podezření — byl zvyklý po vojsku se podřídit. Tiše souhlasil a sám nařídil své malé posádce, aby nadále přijímala rozkazy od Capa, dokud nedostane jiné pokyny. Ale když mu seržant řekl, že musí nejen on sám zůstat v podpalubí, nýbrž i jeho hlavní pomocník, který byl pro dlouholeté zkušenosti obvykle lodivodem, bylo na jeho tváři a chování přece jen patrné silné pohnutí. Ovládl se však tak dobře, že ani nedůvěřivý Cap nevěděl, jak si to má vykládat. Ale jak už to bývá, když má někdo podezření, vyloží si všechno co nejhůř.

Jakmile Jasper s lodivodem odešli dolů, byla postavena ke vchodu do podpalubí stráž, která dostala důvěrný rozkaz, aby na oba bedlivě dohlížela a žádnému nedovolovala vyjít na palubu, aniž by o tom byl uvědomen velitel lodi. Kdyby někdo z nich vyšel, měla se stráž postarat, aby se co nejrychleji vrátil. Tato opatření však byla zbytečná, protože Jasper i lodivod si mlčky lehli na pryčny a žádný z nich podpalubí po celou noc neopustil.

„A teď, seržante,“ řekl Cap, když viděl, že je pánem lodi, „mi laskavě udej směr a vzdálenost, abych mohl dohlédnout na správný průběh plavby.“

„Směr ani vzdálenost neznám,“ řekl seržant, aniž by ho Capův požadavek přivedl do rozpaků. „Musíme hledět dostat se na stanici mezi Tisíci ostrovy. Tam přistaneme, vystřídáme posádku, která si už odsloužila své, a dovíme se, co máme dál dělat. Tak to stojí téměř doslova v písemném rozkaze.“

„Ale můžeš mi dát mapu — něco, z čeho bych vyčetl vzdálenost a viděl, kudy máme plout?“

„Myslím, že Jasper nikdy nic takového neměl.“

„Neměl mapu, seržante?“

„Ani žádný náčrtek. Naši plavci jezdí bez map.“

„Ať jdou k čertu! — To jsou úplní divoši. A ty myslíš, seržante, že najdu jeden ostrov mezi tisíci, když nevím, jak se jmenuje a kde leží? Když neznám směr ani vzdálenost?“

„O jméno se, švagře, nemusíš starat, protože ani jeden ostrov z celého tisíce nemá jméno; aspoň se nezmylíš. Ale horší je to s polohou. Sám jsem tam nikdy nebyl, a nemohu ti poradit; myslím, že na ní tolik nezáleží, jen když ostrov najdeme. Možná že nám někdo z posádky na palubě ukáže cestu.“

„Počkej, seržante..., počkej trošku. Jestli jsem velitelem této lodi, budu velet, a nebudu se radit s ku-

chařem nebo s nějakým plavčikem. Kapitán je kapitán a musí mít svůj názor, i kdyby se mýlil. Myslím, že víš, co je služba, abys chápal, že je lepší plout špatně než neplout vůbec. Ani ministr námořnictva by nemohl důstojně velet pouhé bárce, kdyby se po každé radil s kuchtíkem, jestli má plout ke břehu. Ne, pane, ať se potopím, ale přísahám, že půjdu ke dnu, jak se sluší na loď, se vši důstojností.“

„Ale švagře, mně se nechce ke dnu ani nikam jinam, jen na stanici na Tisíci ostrovech, kam zní náš rozkaz.“

„Dobře, dobře, seržante, ale než bych se prosil o radu, než bych přímo požádal o radu nějakého plavčika — jen kormidelníka bych se snad zeptal — raději objedu všech tisíc ostrovů a prohlédnu jeden po druhém, až najdeme správný. Ale jsou prostředky, jak se člověk doví, co potřebuje, a nemusí dát najevo neznalost. Udělám, co budu moci, a vymáčknu z těch plavčíků všechno tak šikovně, aby si ještě mysleli, že jsem je pořádně poučil. Na moři musíme někdy použít dalekohledu nebo spustit olovnici, abychom nenarazili na mělčinu. Jeden kapitán, s kterým jsem se plavil jako hoch, řídil loď jen těmito prostředky a někdy to docela postačí.“

„Teď má kutr rozhodně správný směr,“ odpověděl seržant, „ale za několik hodin dopluje k mysu, odkud budeme muset hledat cestu opatrněji.“

„Dovol, švagře, abych něco vytáhl z chlapíka u kormidla. Uvidíš, že za chvíli z něho dostanu všechno.“ Cap se seržantem odcílil na záď a zastavili se u kormidelníka. Cap se tvářil sebevědomě a klidně, jako by se úplně spoléhal na vlastní síly.

„Máme dobrý vítr, hochu,“ poznamenal blahosklonně, jako když mluví kapitán lodi s oblíbeným pomocníkem. „Jestlipak tady každou noc z pevniny tak pěkně fouká?“

„V téhle roční době často, pane,“ odpověděl muž a zasalutoval na znamení úcty k novému veliteli a seržantu Dunhamovi.

„A mezi Tisíci ostrovy, je to myslím, stejné? Vítr ovšem nezslábně, i když budeme mít po obou stranách souši.“

„Dál na východě se možná obrátí, pane, protože se tam nedá s větrem od břehu příliš počítat.“

„Tak, tak, podívejme se na tu vaši sladkou vodu! Ta má vždycky v záloze nějaký nepřírozený kousek. Víme například docela jistě, že mezi Západoincickými ostrovy vanou větry z pobřeží i z moře, na tom se nedá nic změnit. Ale tady, na té vaší sladké louži, všechno musí jít jinak. Doufám, hochu, že se důkladně vyznáš v těch vašich Tisíci ostrovech?“

„Věřte, pane Cape, tam se nikdo dobře nevyzná a nikdo je dokonale nezná. I nejstarší plavce na našem jezeře dovedou něčím překvapit a nemáme ani pro všechny jméno.“

„Ale poslyš, Bobe, myslím, že ti tak říkají, jestlipak tam u té stanice, kam máme dorazit, je dobré přístaviště?“

„Věřte mi, pane, nevím o tom víc než kterýkoli Mohawk nebo voják z Pětapadesátého pluku.“

„Ty jsi tam ještě nikdy nekotvil?“

„Nikdy, pane. Náš kapitán Sladká voda vždycky přiráží až ke břehu.“

„Ale když jste se blížili k městu, jistě jste spouštěli olovnici a dobře mazali lano?“

„Mazat! ... A města! Co vám to napadá, pane Cape, tam není víc měst, než jich vidím na vaší bradě, a lůj nemáme vůbec!“

Seržant se usklíbl, ale jeho švagr si posměšku nevšiml.

„Tak tam není ani kostel, ani maják, ani pevnost? Vždyť je tam posádka!“

„Zeptejte se, pane, seržanta Dunhama, jestli to chcete vědět. Celá posádka se vejde na palubu Oblaku.“

„A kterým průplavem se podle tvého názoru nejlépe vjíždí mezi ostrovy, Bobe? Tím, kterým jste jeli posledně, nebo... tím druhým?“

„To vám nepovím, pane; neznám žádný.“

„Copak jsi u kormidla spal, kamaráde?“

„U kormidla ne, pane, ale spal jsem dole pod přídíl na své palandě. Sladká voda nás všechny poslal dolů a zůstal nahoře jen s lodivodem. Víme o cestě právě tolik, jako bychom tam nikdy nebyli. To dělal vždycky, když mezi ostrovy vjížděl, nebo když odtud vyjížděl. Kdybyste mě zabil, neřeknu vám o žádném průlivu, ani jakým směrem musíme plout, když se blížíme k ostrovům. Nikdo to neví, jen Jasper a lodivod.“

„To je zase jedna ‚okolnost‘ pro tebe, seržante,“ řekl Cap, když švagra odvedl trochu stranou. „Tady na palubě z nikoho nic nedostaneš, každý duní prázdnou. Jak u všech čertů najdu cestu ke stanici, kam se musíme dostat?“

„Na mou duši, švagře Cape, lehčí je ptát se než na takovou otázku odpovídat.“

„Jestli jsem ti dobře rozuměl, seržante, je tahle stanice nebo tvrz docela tajná.“

„To je pravda, vynaložili jsme největší péči, aby se nepřítel nedověděl, kde leží.“

„A ty myslíš, že já, který jsem na vašem jezeře cizí, najdu to místo bez mapy a směru, když neznám

vzdálenost nebo zeměpisnou šíři a délku a nevím ani, jaké tam jsou hloubky? Myslíš, že se námořník řídí čichem jako nějaký Stopařův pes?“

„Jen klid, švagře, myslím, že se ještě dovíš něco od toho mladíka u kormidla; pochybuji, že je tak hloupý, jak se tváří.“

„Tak — to vypadá jako další ‚okolnost‘. Jestli je to pravda, pak je celá záležitost tak prošpikována okolnostmi, že se v nich už člověk nevyzná. Ale hned uvidíme, kolik ten hoch ví.“

Cap se vrátil se seržantem ke kormidlu a námořník se začal znovu vypyávat.

„Jestlipak, hochu, náhodou nevíš, na jaké šířce a délce ten ostrov leží?“ zeptal se.

„Na čem, pane?“

„Jaká je šířka nebo délka nebo obojí; moc mi na tom nezáleží, jen bych chtěl vědět, jakou mají školu mladí muži na téhle sladké louži.“

„Neznám, pane, ani šířku, ani délku, a nevím přesně, co myslíte.“

„Neví, co myslím! Ty nevíš, co je to šířka?“

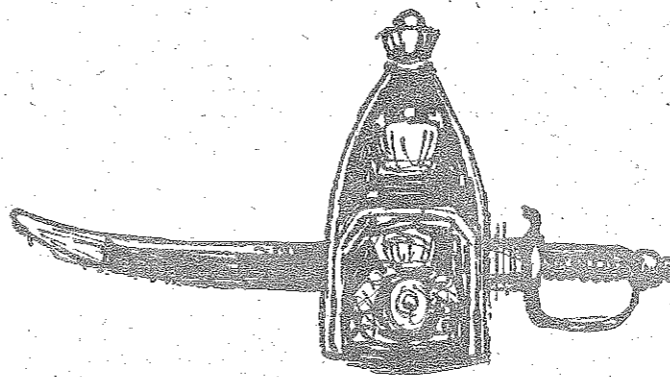
„Nevím, pane!“ odpověděl mladík váhavě. „Není to francouzský název horních jezer?“

„Cože?“ zvolal Cap a vzdychl si z plných plic, jako když praskne měch u varhan. „Šířka jsou horní jezera! A poslyš, hochu, víš, co je to délka?“

„Myslím, že vím, pane: to je sto šedesát osm centimetrů, předepsaná výška vojáka v královském vojsku.“

„Dobrá, hochu, a jestlipak víš, co je azimut?¹ Umíš

¹ Úhel mezi směrem na sever a směrem k předmětu v krajině se nazývá azimut; velikost azimutu se měří na stupně od 0—360 ve směru hodinových ručiček (pozn. překl.).

měřit vzdálenosti a orientovat se podle kompasu?“

„Co je azimut, to nevím. Vzdálenosti tady známe nazpamět, protože je měříme od místa k místu. Co se týče kompasu, nezadám si s kterýmkoli admirálem královského loďstva: Sever, severoseverovýchod, severovýchod, východoseverovýchod, východ...“

„Stačí, stačí. Ještě ztratíš vítr, jestliže budeš pokračovat. Je mi naprosto jasné, seržante,“ řekl Cap na odchodu ztlumeným hlasem, „že se od tohoto chlápka nic nedovíme. Ještě dvě hodiny pojedou tímto směrem, pak zastavíme, spustíme olovnici a dál se budeme řídit podle okolností.“

Seržant nic nenamítal; protože se vítr zmírnil, jak uprostřed noci bývá, a plavba nebyla ničím ohrožena, lehl si na plachtu a zakrátko usnul hlubokým spánkem, jakým dovedou spát jen vojáci.

Cap chodil dál po palubě. Patřil k lidem, kteří mají železné zdraví a pohrdají únavou. Po celou noc nezamhouřil oko.

Seržant Dunham se probudil, když už se úplně rozednilo. Vykřikl překvapením, protože se počasí zcela změnilo. V rozhledu bránily cáry mlhy a bylo vidět jen asi tak na jednu míli. Jezero se vzdouvalo, halilo se do mlhy a Oblak se nehybal z místa. Cap švagrůvi několika slovy vysvětlil tajemství těchto náhlých proměn.

Podle jeho údajů se kolem půlnoci úplně utišil vítr. Bylo to právě ve chvíli, kdy chtěl zastavit a spustit olovnici, protože vpředu bylo vidět ostrovy. O jedné hodině po půlnoci se zvedl severovýchodní vítr a začalo pršet. Cap křížoval na sever a na západ, protože věděl, že americký břeh je na opačné straně. O půl druhé přitáhl vzdouvající se přední kosatku, utáhl úvazky hlavní plachty a stáhl korunovou plachtu. Ve dvě hodiny byl nucen přitáhnout druhý kasací pás. O půl třetí utáhl vyrovnávací úvazek, a loď byla rychle hnána větrem.

„Musím říci, že se kutr drží skvěle,“ dodal starý námořník, „ale vítr burácí jako dvaatřicetiliberní dělo. Netušil jsem, že jsou na téhle sladké louži takové vichřice. To mi ovšem nevádí, aspoň vaše jezero vypadá trochu k světu. A kdyby ještě takhle zatracená voda měla slanou chuť, cítil bych se tu jako doma.“

„Jak dlouho už pluješ tímto směrem, švagře?“ zeptal se opatrný voják. „Jakou asi máme rychlost?“

„Nu, asi dvě nebo tři hodiny, ale první dvě hodiny se loď hnala jako kuň. Eh, teď máme před sebou pěkný prostor; přiznám se ti, že jsem neměl žádnou radost z těch ostrůvků, ačkoliv jsme je měli na návětrné straně. Sám jsem vzal do ruky kormidlo a odvedl loď o jednu nebo dvě míle dál od nich. Vsadím

se, že jsme teď bezpečně v jejich závětrí; člověk ještě snese, když má na návětrné straně jeden nebo i půl tuctu ostrovů, ale když je jich tisíc, je nejlepší dostat se co nejrychleji od nich a vylouznout do závětrí. Ne, ne, jsou tam někde v mlze, a ať tam zůstanou, Charles Cap o ně nestojí.“

„Severní pobřeží je asi pět nebo šest mil před námi, švagře, a pokud vím, je tam široká zátoka. Nebylo by dobře poradit se s někým z posádky, kde isme, nebo vůbec zavolat Jaspera Sladkou vodu a říci mu, aby dovedl loď zpátky na Oswego? Za tohoto větru, který duje přímo proti nám, se rozhodně nedostaneme na stanici.“

„Proti tvým návrhům, seržante, stojí několik důležitých důvodů. Především poklesne kázeň, když přiznáme, že si velitel neví rady. Vrtíš hlavou, švagře, rozumím ti, ale nic tak nenaruší poslušnost, jako když velitel přizná, že něco neví. Znal jsem kapitána, který raději celý týden plul špatným směrem, než by přiznal, že se zmýlil; a byl bys překvapen, jak si ho posádka vážila, protože ho neprohlédla.“

„To je možné na slané vodě, švagře Cape, ale těžko by to šlo na sladké. Rozumnější bude pustit Jaspera z vězení než nechat ztroskotat celý oddíl u kanadského břehu.“

„A přistaneš ve Frontenaku. Ne, seržante, Oblak je v dobrých rukou a pozná teď na chvíli trochu námořnického umění. Jsme na otevřené vodě, a jen blázen by směřoval ke břehu v takové vichřici. Budu sám bdít s hlídkami a tím se zajistíme proti každému nebezpečí, nepočítáme-li s bouří. Pro tak nízké a lehké plavidlo bez palubního haraburdí vichřice skoro nic neznamena. Nech to na mne, seržante, a ručím ti, že všechno půjde dobře.“

Seržant Dunham povolil. Důvěřoval odborným schopnostem svého švagra. Doufal, že bude dobře pečovat o kutr a zaslouží si dobré mínění, jež o něm má.

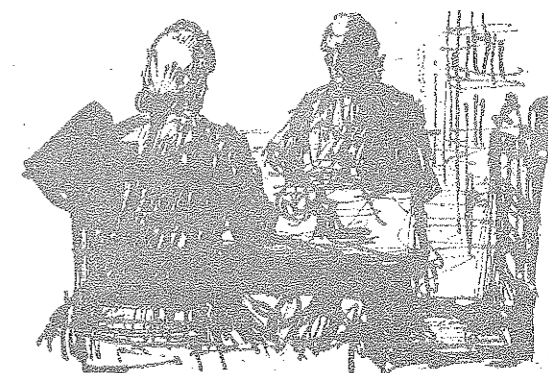

KAPITOLA 16

*Nesmírné zrcadlo, kde v blescích
Boží tvář
se odráží; ty, které v každém čase,
klidné oči vzrušené, těžce se pozdviháš
ve vánku, vichřici anebo v bouři zase,
od pólů ledových až do vyprahlých
pásů,
obrazu věčnosti, strašný svou
bezdností,
ty moci neznámá, již všechno
poslouchá,
z tvých pěn příšery hlubin jsou
stvořeny,
ty dmeš se bez konce, samo ve své
vznešenosti.*

BYRON

Den už pokročil a všichni, kdo se mohli volně pohybovat, si vyšli na palubu. Vlny sice nebyly příliš vysoké, neboť kutr se ještě držel v závětrí ostrovů, ale všichni, kdo Ontario dobře znali, věděli, že brzy začne hrozná vichřice, o které na podzim není v těchto krajích nouze. Zemi nebylo nikde vidět. Všude na obzoru bylo temno, které obrovským vodním prostorům dodává vždy nádech tajemné vznešenosti. Nízké a zpěněné vlny se vynořovaly a zase rozplývaly daleko rychleji než táhlé hřebeny na oceáně. A voda už neměla nádherný modrý odstín soupečí s barvou jižního nebe a neodrážela třpyt slunečních paprsků — byla zelená a pochmurná. Vojákům se brzo omrzela tento pohled a jeden po druhém zas mizeli v podpalubí. Nahoře zůstala jen posádka, seržant, Cap, Stopař, ubytovatel a Mabel. Na dřevěné čele ležel stín, protože se už dověděla, co

se stalo, a marně se přimlouvala, aby bylo Jasperovi vráceno velení. Ani Stopař, který měl na přemýšlení celou noc, nevěřil, že je Jasper vinen. I on se vše přimlouval za přítele, i když stejně bezvýsledně. Uplynulo několik hodin vítr mohutněl a jezero se vzdouvalo tak silně, že Mabel i ubytovatel museli těž sestoupit dolů. Cap si několikrát ulevil kletbou. Oblak se zřejmě hnul k nejhlubším končinám jezera. Jen tato krásná a skvěle stavěná loď mohla dlouho

odolávat tak silnému vlnobití. Ale to Capa nepřivádělo do rozpaků.

„Vidím, že ta sladká louže má něco do sebe, švagře,“ zvolal kolem poledne. Mnul si uspokojením ruce, že může zaš jednou bojovat s živly. „Zdá se, že tenhle vítr je poctivá vichřice, a tyhle vlny se náramně podobají neklidným mořským proudům. To se mi líbí, seržante, a budu mít úctu k vašemu jezeru, jestli vítr vydrží ještě aspoň dvacet čtyři hodiny fičet.“

„Země na obzoru!“ křikl muž, který měl hlídku na přídi. Cap spěchal na příď. V jemném dešti bylo skutečně vidět zemi vzdálenou asi půl míle a kutr se nesl přímo k ní. Starý námořník už chtěl dát rozkaz: „Obrátit po větru a pryč od břehu!“, ale rozvázný seržant ho zadržel:

„Kdybychom se trochu přiblížili, mohl by někdo poznat, kde jsme. Skoro všichni známe americký břeh na této části jezera. Bude dobře, když zjistíme svou polohu.“

„Správně, správně, jestli je nějaká naděje, že někdo břeh pozná, půjdu blíž. Co to je před námi? Vypadá to jako malá výspa.“

„Vždyť je to naše pevnost!“ vykřikl seržant, jehož zkušené oči poznaly obrysy vojenských staveb dřív než méně vycvičený zrak jeho druha.

Seržant se nemýlil. Určitě to byla pevnost, i když v jemném dešti vypadala nezřetelně jako za večerního soumraku nebo v ranních mlhách. Brzo uviděli i nízké, zeleným drnem obložené valy pochmurné palisády, teď v dešti ještě černější než jindy, střechy budov, vysoký vlajkový stožár, jehož lanová vítr obloukovitě vydouval, takže se rýsovalo ve vzduchu jako dvě nehybné křivky, ale nikde nebylo známek života. I strážný byl v budce. Zpočátku se zdálo, že nikdo neobjeví návrat vlastní lodi. Ale neúnavná bdělost pohraniční tvrze se nedala uspat a některá z hlídek už asi učinila zajímavý objev; několik mužů se mihlo na vyvýšených stanovištích a za chvíli se to na všech baštách na jezerní straně hemžilo vojáky.

Scéna nepostrádala vznešeností a barvitostí. Bouře běsnila dál, vítr nepřestával hučet a vzdmutá voda odpovídala jeho těžkým náporům šumivou sprchou krupějí, vlny se výhrůžně tyčily a dunivě dorážely na břeh. Drobné mrholení se podobalo jemné mlze, jež obestírá obraz krajiny tajemnou měkkostí. Ze tmy se vynořil nekonečný temný les působící ponuře i velkolepě, a tak jen těch několik známek života v pevnosti a kolem ní mohlo potěšit oko příliš stísněné velkolepým přírodním divadlem.

„Vidí nás,“ řekl seržant, „a myslí si, že jsme se vrátili kvůli bouři a že nás asi vítr zanesl na závětrnou stranu přístavu.“

„Ano, na severovýchodní baště je sám major Duncan. Poznám ho podle vysoké postavy a podle toho, že jsou kolem něho důstojníci.“

„Byl by to úspěch, švagře, kdybychom se dostali do ústí řeky a v bezpečí zakotvili. Pak bychom také vysadili pana Sladkou vodu a vyčistili loď.“

„To máš pravdu, ale i jako prostý námořník vím, že to není možné. Žádná plachetnice se za takové vichřiči-

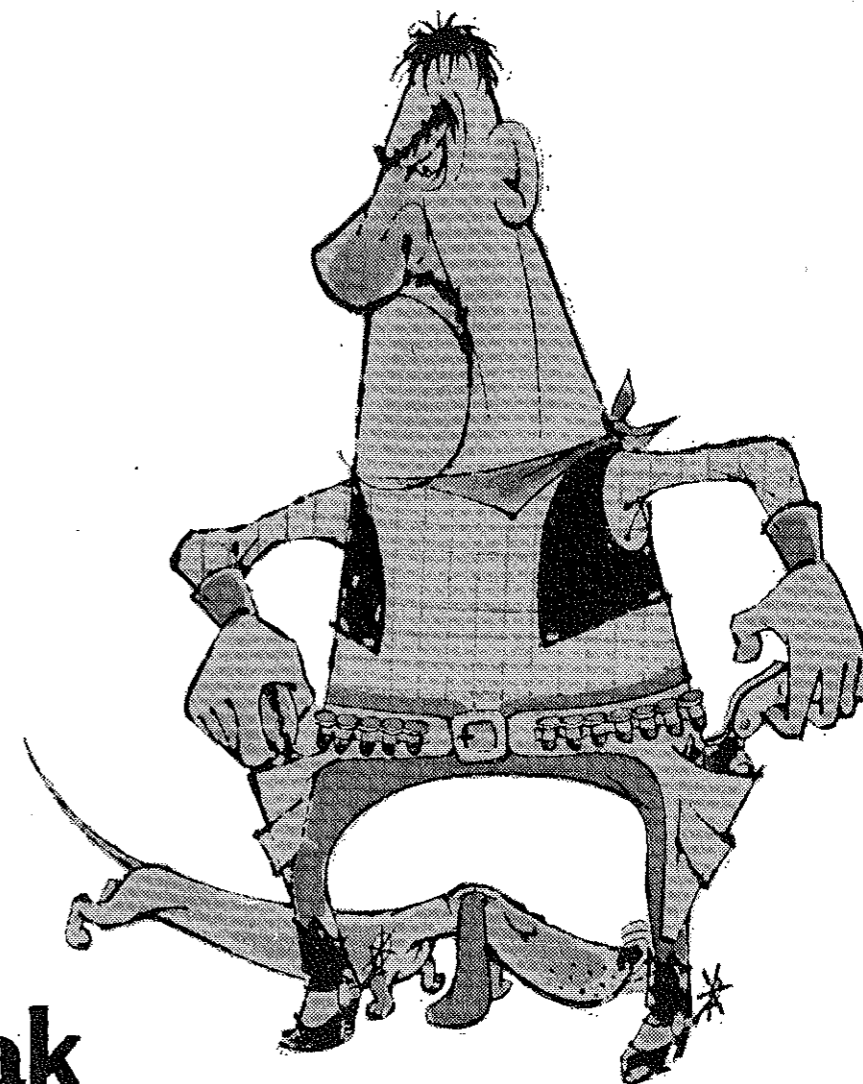
ce neobrátil proti větru. A v tomhle počasí ani venku nezakotvíš.“

„Vím to a vidím, švagře; a i kdyby nám, obyvatelům souše, byl pohled na zemi sebestříjemnější, musíme se ho zříci. Co se mne týče, jsem za nepříznivého počasí nejšťastnější, když jsem si jist, že mám zemi daleko za zády.“

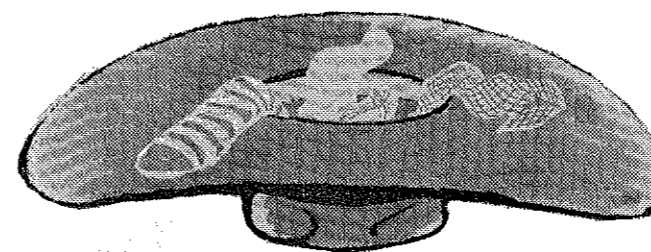
Oblak byl nyní zahánán tak blízko k pevnině, že se museli obrátit příď od břehu, a Cap dal potřebné rozkazy. Nasadili počasovanou plachtu, otočili kormidlo a sklonili vratiráhno. Lehká loď, jež si zdánlivě pohrávala s živly jako kachna, se trochu ponořila, pak vyrazila prudce dopředu a poslušna kormidla vyhoupla se hned zas na hřeben vln a vzdala se prudkému větru. Při tak rychlé jízdě, ač země po boku zůstávala dosud v dohledu, mlha pohltila pevnost a skupinky znepokojených diváků na valech. Pak musel Cap obrátit příď kutru k větru a Oblak zas nastoupil trudnou cestu k severnímu břehu.

Uplynulo několik hodin, aniž se něco změnilo. Vítr tak zesílil, že i tvrdohlavý Cap musel připustit, že je to skutečná bouře. K večeru se Oblak znovu obrátil, aby se během noci udržel dál od severního pobřeží. O půlnoci usoudil dočasný kapitán, který nenápadnými dotazy získal přibližnou představu o velikosti a tvaru jezera, že je asi uprostřed mezi oběma břehy. Výška i délka vln ho v tom utvrzovaly a musíme dodat, že Cap v té době už začal mít k sladké vodě úctu, ačkoli by se tomu byl ještě před čtyřicetihodinami vysmál. Těsně po půlnoci se vítr natolik rozběsil, že Cap již proti němu nemohl bojovat. Obrovské vlny valily přes palubu takové spousty vody, že se malé plavidlo zmítalo jako hračka. Byla to sice neobyčejně pevná loď, ale přesto jí hrozilo nebezpečí, že ji vlny pohřbí. Osazenstvo Oblaku přiznávalo, že ještě nikdy nebylo na jezeře za takové bouře. Měli pravdu. Jasper znal velmi dobře všechny řeky, mysy a přístavy, a byl by jistě dávno před vypuknutím vichřice dopravil loď k pobřeží a někde v bezpečí zakotvil. Ale Cap byl stále ještě rozhodnut jednat jako námořník na širém moři a nechtěl se radit s mladým kapitánem, který zůstával dál v podpalubě.

O jedné hodině ranní nasadil opět přední plachtu, snížil hlavní a ubral tím kutru vítr. Třebaže se teď na lodi třepetala jen malá plachta, pouhý cíp plátna, zasloužila si loď své jméno. Osm hodin opravdu letěla jako oblak. Vyrovnala se rackům, kteří v bouři divoce kroužili kolem ní a báli se slétnout na jezero, jež vypadalo, jako by se tu v divokém zmatku vzbouřily živly. Posádce a cestujícím kutru nezbyvalo než

Kdyby tak ten čubčí syn mohl mluvit,

řekl by: Haf haf, pane, vašim ponožkám by prospělo TO-TO — prací přípravek s protiplísňovou přísadou. Strčíte ho do kapsičky u vesty, ale stačí na vyprání i takového množství prádla, které se vejde do sombrera.

TOTO

-a je vypráno!

SEVEROČESKÉ TUKOVÉ ZÁVODY, N. P., ÚSTÍ N. LAB.

Snad má ráda
vůni ranče,

ale jen když nevané
z vašich rukou!

Nové toaletní mýdlo Desavon nejenom
dokonale myje, ale zároveň hubí bakte-
rie, omezuje plísňová onemocnění a sni-
žuje následky potivosti.

Mýdlo

a jako byste se znovu narodili!

